CRITERION-III

3.2.2 Books and chapters in edited volumes/books published and papers published in national/ international conference proceedings.

2021-22

K. L. E.'s S. V. S. Bellubbi College SAUNDATTI 591126

Scanned with CamScanner

K.L.E.Society's

S. V. S. Bellubbi Arts and Commerce College,

Saundatti-591126, Belagavi Dist

(Accredited with 'A' Grade by NAAC 4th Cycle)

3.2.2. Number of books and chapters in edited volumes/books published and papers published in national/ international conference proceedings per teacher during the year.

2021-22

Sl. No.	Name of the teacher	Title of the book/chapters published	Title of the paper	Title of the proceedings of the conference	Name of the conference	National/ International	Year of publication	ISBN/ISSN number of the proceeding	Whether at the time of publication Affiliating Institution Was same Yes/NO	Name of the publisher
1	Dr.Arundhati F.Badami	Vachana Vivechane	Vachana Sahitya Bahushisteeya Ayaamagalu	Vachana Vivechane	Refresher Course	State	2021	978-93-92051-06-7	Yes	Usha Prakashana, Mysore
2	Sri. Vijayakumar S.Meeshi	NAAC Revised Accreditation Frame Work (RAF) and its Relevance to NEP-2020	Chance to Improve quality and Success in Higher Education by NAAC Revised Accreditation	NAAC Revised Accreditation Frame Work (RAF) and its Relevance to NEP-2020	NAAC Revised Accreditation Frame Work (RAF) and its Relevance to NEP-2020	National	2021	978-81-958846-0-5	Yes	KLEs RLS Science Institute, Belagavi
3	Sri. Ramareddy. K	Sarvajnana Vachanagalu Bahushisteeya Ayamagalu	Sarvajna mattu Vemanana Vachanagalalli	Sarvajnana Vachanagalu Bahushisteeya Ayamagalu	Sarvajnana Vachanagalu Bahushisteeya Ayamagalu	International	2022	978-81-956259-0-1	Yes	Likhit Prakashana Mysore
4	Dr.Arundhati F.Badami	Sarvajnana Vachanagalu Bahushisteeya Ayamagalu	Sarvajna Vachanagalalli Yoga	Sarvajnana Vachanagalu Bahushisteeya Ayamagalu	Sarvajnana Vachanagalu Bahushisteeya Ayamagalu	International	2022	978-81-956259-0-1	Yes	Likhit Prakashana Mysore

IQAC
K.L.E. Society's S.V.S. Bellubbi
Arts & Commerce College, Saundatti

K.L.E.S's S.V.S. Bellubbi College SAUNDATTI 591126

PRINCIPAL
K.L.E. Society's S.V.S. Bellubbi
Arts & Com College, Saundatti

Scanned with CamScanner

ವಚನ-ವಿವೇಚನೆ

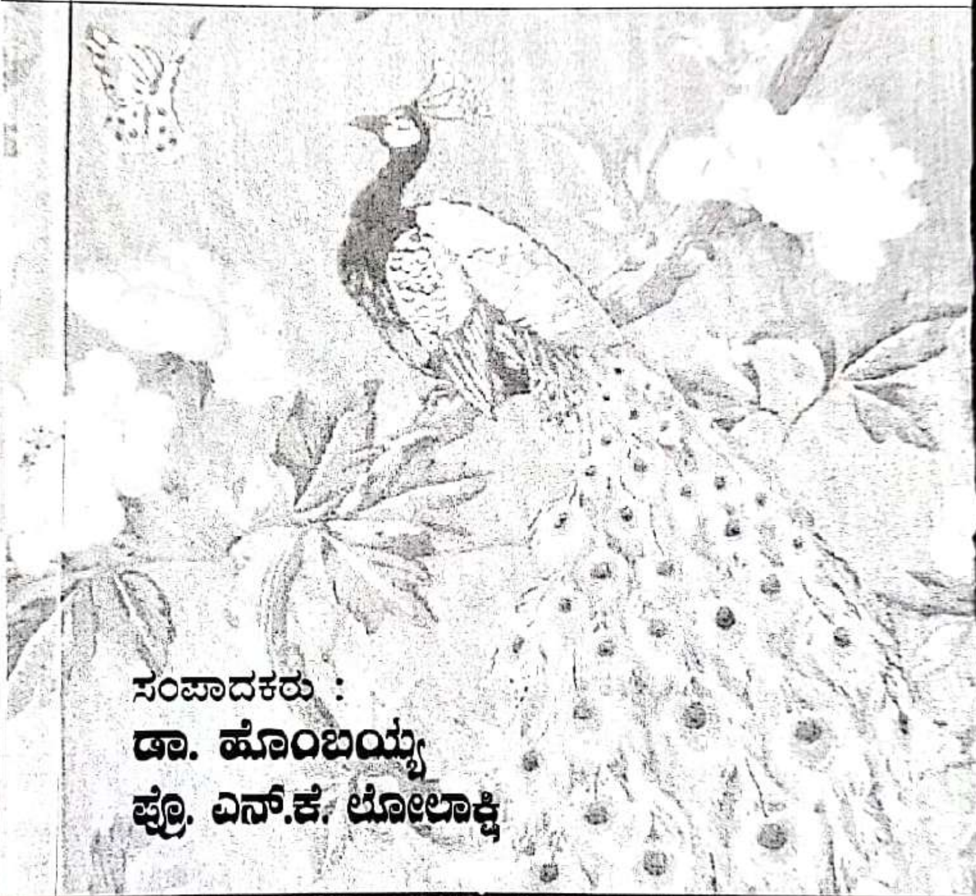

ಸಂಪಾದಕರು :
ಡಾ. ಹೊಂಬಯ್ಯ
ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಕೆ. ಲೋಲಾಕ್ಷಿ

Scanned with CamScanner

Vachana - Vivechane

Editer and Address :

Dr. Hombaiah
Assistant Professor
Department of Kannada
Smt. K.M.A.C. College, Bedkihal
Chikodi taluk, Belagam District, Pin : 591214

Dr. N.K. Lolakshi
Kannada Professor
Kuvempu Institute of Kannada Studies
Manasagangotri, Mysore - 570006

Published by :
Usha Prakashana
2542, Hebbal 2nd Stage
Near Renuka Yellamma Temple, Mysore-17

ISBN : 978-93-92051-06-7
Pages : viii + 288 + 4 = 300
First Impression : 2021
© : Author
Copies : 600
Price : Rs.330=00
Used Paper : Maplito

ಪುಟಗಳು : viii + ೨೮೮ + ೪ = ೩೦೦
ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೨೧
ಪ್ರತಿಗಳು : ೬೦೦
© : ಲೇಖಕರದು
ಬೆಲೆ : ರೂ.೩೩೦=೦೦
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಕಿರಣ್, ಮೈಸೂರು.
ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : ಉನ್ನತಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.
ಮುದ್ರಣ : ಕಮಲ್ ಇಂಪ್ರೇಶನ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ನುಡಿ

ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟ, ಜಗತ್ತಿನ ಎಷ್ಟೋ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇತಿಹಾಸಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಯೋಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಕರುನಾಡು ಅದಾಗಲೇ ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿಯೂ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿತ್ತು. ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಮಾಜವು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಸಂರಚನೆಗಾಗಿ ಹಪಾಹಪಿಸಿತ್ತು, ನಾವಿಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನವ ಇತಿಹಾಸದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಅವಿರತ ಶ್ರಮಿಸಿತ್ತು. ಎಂದೆಂದೂ ಈ ಸಮಾಜದ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಬೆವರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಕಾಯಕ ಮಾನವಜೀವಿಗಳಿಂದಲೇ ಮಾನವೀಯ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಯಕ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ

ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜ ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ 'ಕಾಯಕವಾದ'ವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀವಾದವನ್ನು ವಚನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆಯರಿಂದಿಡಿದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯವರೆಗೂ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ 'ಮಹಾಮನೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ'. ದಲಿತವಾದವನ್ನು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ 'ಅಂತರಜಾತಿ ವಿವಾಹ' ಮಾಡಿದ ಶರಣರ ನಡೆ. 'ಜಾಗತೀಕರಣ'ದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಚನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ 'ದಾಸೋಹ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಹೀಗೆ ವಚನವೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾತು. ಜಗತ್ತಿಗೆ

ಪರಿವಿಡಿ

- ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವಿಚಾರಗಳು – ಮೈತ್ರಿ ಭಟ್ 1
- ಅಕ್ಕಮ್ಮಳ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರತ–ನೇಮ–ಆಚಾರ – ಡಾ. ಪಡ್ಡೆ ಹೇಮಲತಾ 9
- ಚಂದಿಮರಸರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಗಳು – ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಬಿರಾದಾರ ಜೋನ್ನಾಳ17
- ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ : ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ– ಡಾ. ಹಾ.ಮ. ನಾಗಾರ್ಜುನ 24
- ವಚನಕಾರ್ತಿಯರು : ಹೊಸ ಓದಿನ ಆಯಾಮಗಳು– ಡಾ. ಟಿ.ಕೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ 35
- ಕಂಬದಯ್ಯ–ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ವೈಚಾರಿಕತೆ– ಪುಟ್ಟಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ ಸಿ.ಎಚ್. 47
- ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಕಾಡಿದ ಮಾಯೆ – ಶಿವಕುಮಾರ್ ಆರ್ 54
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಯಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಡಾ. ಎಂ.ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ 60
- ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಳನೋಟ – ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಕೆ.ಹೆಚ್ 73
- ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜದ ಚಿಂತನೆ – ಡಾ. ಮಹಾಂತಗೌಡ 80
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ – ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ಡಿ. ಮುರಗೋಡ 86
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು – ಡಾ. ಶ್ರೀಧರ ಎನ್ 94
- ಸಿದ್ಧರಾಮ ಮತ್ತು ಕಾಯಕಯೋಗ – ಡಾ. ದಯಾನಂದ ಪಿ.ಕಾಂಬಳೆ 101
- ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು– ಹುಚ್ಚರಾಯಪ್ಪ ಕೆ.ಎಂ. 107
- ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ವಚನಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ – ಶೈಲಜಾ. ಹೆಚ್.ಕೆ. 113
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಮಾನವೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ನೆಲೆಗಳು – ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಜಯಪ್ಪ 119
- ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡಬರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ದರ್ಶನ– ಡಾ. ಎಂ.ಆರ್.ಚಿದಾನಂದಪ್ಪ 129
- ವಚನಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು : ಒಂದು ಅವಲೋಕನ– ಡಾ. ದಿನೇಶ್ ಕೆ.ಎಸ್. 134
- ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪಶು–ಪಕ್ಷಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಡಿ.ಆರ್. 141
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಜನಮುಖಿ ಚಿಂತನೆಗಳು – ಡಾ. ಅರುಣಕುಮಾರ ಎಸ್.ಆರ್. 150

Scanned with CamScanner

* ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಜಾತ್ಯತೀತ ನಿಲುವುಗಳು – ಪ್ರತಿಮಾ 157
* ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ನೆಲೆಗಳು – ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಿತಾ ಇಂಚೂರ 162
* ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು – ದಯಾನಂದ 169
* ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಚಿಂತನೆ-ಜೀವನ ವಿಮರ್ಶೆ – ವೀರೇಶ ಎಸ್. 176
* ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು – ಡಾ. ಅರುಂಧತಿ ಎಫ್. ಬದಾಮಿ 181
* ಶರಣೆ ಕಾಳವ್ವೆ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಧ್ವನಿ – ಡಾ. ಸೋಮಣ್ಣ ಹೊಂಗಳ್ಳಿ 191
* ವಚನಕಾರ್ತಿಯರ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಅನನ್ಯತೆ – ಡಾ. ತ್ರಿವೇಣಿ 202
* ವಚನ ಚಳುವಳಿಯ ಭಕ್ತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ವಿರುದ್ಧ ಬಂಡಾಯದ ದನಿ– ಡಾ. ವೈ.ಪಿ. ರಮ್ಯ 208
* ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಕಾಯಕದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಪ್ರೊ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಟಿ. 216
* ಜಾನಪದವೆಂಬ ತಾಯಿಬೇರಲ್ಲಿ ವಚನಗಳೆಂಬ ಚಿಗುರು ಕೊಂಬೆಗಳು– ಡಾ. ಮೋಹನಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ 222
* ನೀಲಾಂಬಿಕೆಯ ವಚನಗಳು – ಪ್ರೊ. ರೆಹಮಾನ ಆಯ್. ಗೊರಜನಾಳ 229
* ಅಲಕ್ಷಿತ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ನೆಲೆಗಳು – ಶಾಂತಮ್ಮ 242
* ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಕಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಅಕ್ಕನಾಗಮ್ಮ– ಸುಮ ಹೆಚ್.ಪಿ. 252
* ವಚನಕಾರರು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆ – ಡಾ. ನವೀನ್ ಮಂಡಗದ್ದೆ 259
* ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯವರ ಜೀವನದ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳು – ಶ್ರೀಮತಿ ನಿರ್ಮಲಾ ಶೀಲವಂತರ 268
* ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪರ ನಿಲುವುಗಳು – ಚೇತನಾ ಹೆಗಡೆ 278
* ಲೇಖಕರ ವಿಳಾಸ 285

* * *

Scanned with CamScanner

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು

– ಡಾ. ಅರುಂಧತಿ ಎಫ್. ಬದಾಮಿ

ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಜ್ಞಾನ ಸಮಾನತೆಯ ಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಕಾಯಕ ಮತ್ತು ದಾಸೋಹದ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಚಲನ ಉಂಟಾದುದು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ. ಬಸವಣ್ಣಾದಿ ಶರಣರು ನಡೆಸಿದ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಮಾಜಿಕ ನವ ಮನ್ವಂತರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾನತೆ, ವರ್ಗ ಸಮಾನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದವರು, ಅಸಮಾನ ರಹಿತವಾದ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪಣ ತೊಟ್ಟು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವರು ಬಸವಣ್ಣ. "ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಸತ್ತೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ರಾಜರು, ಮತಸತ್ತೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಧರ್ಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕಿಳಿದುದು ಸರ್ವಶ್ರುತ. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಈ ರಾಜಸತ್ತೆ, ಮತಸತ್ತೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳ ಜನತೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದೀನರು–ದಲಿತರು–ಮಹಿಳೆಯರು ಬೀದಿಗಿಳಿದು ನಡೆಸಿದ ಈ ಅಂದೋಲನ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ."[1]

"ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವಂತೆ ಭರತಖಂಡದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು, ತನ್ನ ಸಮಷ್ಟಿ ಜೀವನದ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ ಶ್ರುತಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಸ್ವರ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನಾಗಿಯೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದೇಶ. ಅದರ ವ್ಯಕ್ತರೂಪಗಳಂತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ

Scanned with CamScanner

ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದ ಸಾಧಕರನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ ಆ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಅದರ ಸಮನ್ವಯರೂಪವಾದ ಕೆನೆ. ಭರತ ಖಂಡದ ಎಲ್ಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಹಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಎಲ್ಲ ಹೊಸ ಗಾಳಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೀಸಿತು. ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಬಂದ ಶೈವದರ್ಶನದಂತೆ, ಪಕ್ಕದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಆಳ್ವಾರರು ನಾಯ ನಾರರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಇದು ಪೋಷಕವಾಯಿತು. ವಿವಿಧ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಪ್ರಯೋಗ ಭೂಮಿಯಾಯಿತು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಈ ವ್ಯಾಪಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾಧನೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ನಿಂತಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಘಟ್ಟ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಯುಗ"[2] ಕರ್ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದರೆ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ. ವಿಶ್ವ ಮಾನವ ಸಂದೇಶವುಳ್ಳ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಯಿಂದ ಪುನರ್ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ.

ಸಮಾಜೋಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗುವ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಶೋಷಕ ಮತ್ತು ಶೋಷಿತ ಸಮಾಜದ ಚಿತ್ರಣಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವ ಶರಣರು ಆ ಮೂಲಕ ನವ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಲಿಂಗ, ವರ್ಗ ಭೇದ ರಹಿತವಾದ ಸಮಾಜ. ಅಂತಹ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟ ಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೊದಲು ತಾನು ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ವಚನಗಳ ಆಶಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನನನ್ನು ತಾನು ಗೆಲ್ಲುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗೆದ್ದು ಇತರರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಬೇಕು. ಅಂತವರು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಭೇದವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದವರ ಹಿರಿಯರೆನ್ನೆ
ಮಾಯಾಭ್ರಾಂತಿ ಕವಿದ 'ಗೀತ'ಜ್ಞರ ಹಿರಿಯರೆನ್ನೆ;
ಇವರು ಹಿರಿಯರುಗಳೇ?
ಯಾಗ ನಟ್ಟುವಿಗೆ ಪಾಣರು!

ಇವರಿಂದಧಿಕವ ಸಾಧಿಸಿದವರೇನು ಕಿರಿಯರೇ?
ಇಂತು ವಿದ್ಯೆ, ಗುಣ, ಜ್ಞಾನ, ಧರ್ಮ, ಆಚಾರ, ಶೀಲಂಗಳ
ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗನ ಶರಣರು
ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಧನೆಯೇ ಸಾಧಿಸುವುದು"

ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೂ, ಗೀತೆಯನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಮಾಯೆಯ ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಜಗತ್ತಿನ ನಿಜವಾದ ಮರ್ಮವನ್ನು ಅರಿಯದವರನ್ನು ಹಿರಿಯರೆಂದು ಬಸವಣ್ಣ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲ ಯಾಗ ನಟ್ಟುವಿಗೆ ಪ್ರಾಣರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇವ್ಯಾವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸದಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದುದನ್ನು ವಿದ್ಯೆ, ಗುಣ, ಜ್ಞಾನ, ಧರ್ಮ, ಆಚಾರ, ಶೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರು ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ವಚನವೂ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಚನದ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೊಂದಿದ ನಿಲುವೇ ಬೇರೆ. ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೇವ್ಲೊಂದು ವರ್ಗಕಷ್ಟೆ ಮೀಸಲಾದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯುವಿಕೆಯ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಅದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ದೊಡ್ಡ ಪಡೆಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಬಸವಣ್ಣ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕೇವಲ ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಸಿನಿಕತವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಬಸವಣ್ಣ ಅಂತವರಿಗಾಗಿಯೇ ಬಹಿರಂಗದ ಸಾಧನೆ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂಬುದನ್ನು ಈ ವಚನವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧತೆಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದುವೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಕವನ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಚನದ ಅಂತರಂಗಿಕ ತಿರುಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ಸಮಾಜವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅವೈಚಾರಿಕತೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಹಿಂದುಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕಠೋರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನೀರಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯಾ
ಮರನ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರಯ್ಯಾ
ಬತ್ತುವ ಜಲವ ಒಣಗುವ ಮರನ
ಮೆಚ್ಚಿದವರು ನಿಮ್ಮನ್ನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ?" ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ

ನೀರು ಚಲನಶೀಲವಾದುದು, ಮರ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತದ್ದು. ಎರಡೂ ಅಶಾಶ್ವತವಾದವುಗಳು.

Scanned with CamScanner

ಬತ್ತುವ ಜಲ ಒಣಗುವ ಮರ ಜೀವನದ ನಶ್ವರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಮುಳುಗುವರು, ಸುತ್ತುವರು ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಐಹಿಕ ಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾದ ವ್ಯಂಗ್ಯವೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೂ

ಕಲ್ಲ ನಾಗರ ಕಂಡರೆ ಹಾಲನೆರೆಯೆಂಬರು
ನಿಜದ ನಾಗರ ಕಂಡರೆ ಕೊಲ್ಲೆಂಬರಯ್ಯಾ
ಉಂಬ ಜಂಗಮ ಬಂದರೆ ನಡೆಯೆಂಬರು
ಉಣ್ಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಬೋನವ ಹಿಡಿಯೆಂಬರಯ್ಯಾ"

ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಮೌಢ್ಯತೆಯ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಂಗ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಪಮಾನ, ಬಡತನ, ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ

"ಸೆಟ್ಟಿಯೆಂದೆಂಬೆನೆ ಸಿರಿಯಾಳನ?
ಮಡಿವಾಳನೆಂದೆಂಬೆನೆ ಮಾಚಯ್ಯನ?
ಡೋಹಾರನೆಂದೆಂಬೆನೆ ಕಕ್ಕಯ್ಯನ?
ಮಾದಾರನೆಂದೆಂಬೆನೆ ಚೆನ್ನಯ್ಯನ?
ಆನು ಹಾರುವನೆಂದರೆ ಕೂಡಲಸಂಗಯ್ಯ ನಗುವನಯ್ಯಾ"ಎಂಬ ವಚನದಲ್ಲಿ

ಹಾಗೂ

"ದೇವಸಹಿತಭಕ್ತ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ
ಕಾಯಕವಾವುದೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡರೆ
ನಿಮ್ಮಾಣೆ! ನಿಮ್ಮ ಪುರಾತರಾಣೆ! ತಲೆದಂಡ! ತಲೆದಂಡ! ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ,
ಭಕ್ತರ ಕುಲವನರಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಣಿವಾಸದಾಣೆ!

ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡೂ ವಚನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಮೃದುವಾದ ಹಿತನುಡಿ, ಒಪ್ಪಿತವಾದ ನಡೆ, ಸಜ್ಜನ ಸಂಗ, ನಿರಹಂಕಾರದ ಗುಣ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು. ಆವ ಕಾಯಕವೂ ಹಿರಿದಲ್ಲ. ಆವ ಕಾಯಕವೂ ಕೀಳಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಕ್ತನಲ್ಲಿಯೇ ಭಗವಂತನನ್ನು

ಕಾಣುವ ಬಸವಣ್ಣ ದೇವನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಜಾತಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಅವನ ಕಾಯಕವನ್ನು ಕೇಳಿದೆನಾದರೆ ಭಕ್ತರ ಕುಲವನ್ನು ಅರಸಿದ [illegible]ಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಭಕ್ತರಕುಲಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಅವರು ಯಾವ ಕಾಯಕದವರೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಅವ್ಯವಹಾರವೂ ಅಸಂಬದ್ಧವೂ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು ಕುಲಮೂಲದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಗೌರವವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು."

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪರಿಗ್ರಹ ತತ್ವವೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಶರಣ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಇದು. ಹಾಗೆಯೇ ಶರಣ ಚಿಂತನೆಯ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ತತ್ವಗಳು ಕಾಯಕ ಮತ್ತು ದಾಸೋಹ. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಕಾಯಕ ನಿಂದಿತ್ತು ಹೋಗಯ್ಯಾ ಎನ್ನಾಳ್ದನೆ
ಭಾವಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಹಾಶರಣರ ತಿಪ್ಪೆಯ ತಪ್ಪಲ ಅಕ್ಕಿಯ ತಂದು
ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮಲೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ
ಬೇಗ ಹೋಗು ಮಾರಯ್ಯಾ

ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ನೆನಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಕಾಯಕವೂ ಭಾವಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅರಹುವಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ, ಸತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ನಿಲುವು ಗನ್ನಡಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಶರಣರ ಕಾಯಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತದ್ದು. ವಚನದ ಶರೀರವು ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಂತರ್ಯವೂ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಕಾಯಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದೆನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಅನ್ನವನ್ನು ತಾವೇ ದುಡಿದು ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕೂಡಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರತಿನಿಲುವನ್ನು ವಚನವೂ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ವಚನ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾಯಕವೇ ಭಾವಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಆ ಮೂಲಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಭಾವಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದು ಸಣ್ಣದು ಎನ್ನುವ ಭೇದವೇ ಇರಲಾರದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಚಿಂತನೆಯು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಥರದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದರೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ತತ್ವವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

Scanned with CamScanner

ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಂದ ಗಂಡನಿಗೆ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ ಕಾಂತಾ ಸಮ್ಮಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಆಸೆಯೆಂಬುದು ಅರಸಿಂಗಲ್ಲದೆ
ಶಿವಭಕ್ತರಿಗುಂಟೆ ಅಯ್ಯಾ?
ರೋಷವೆಂಬುದು ಯಮದೂತರಿಗಲ್ಲದೆ
ಅಜಾತರಿಗುಂಟೆ ಅಯ್ಯಾ
ಈಸಕ್ಕಿಯಾಸೆ ನಿಮಗೇಕೆ? ಈಶ್ವರನೊಪ್ಪ
ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮಲೇಶ್ವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ದೂರ ಮಾರಯ್ಯ

ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಅಂದಂದಿನ ಊಟವನ್ನು ಅಂದೇ ದುಡಿದು ಉಣ್ಣಬೇಕು. ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅರಸರಂತ ಭೌತಿಕ ಜೀವಿಗಳು ಇಂದಿಗೆ ಬೇಕು, ನಾಳೆಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸೆ ಪಡುವರು. ಶಿವಭಕ್ತರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ತಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕಳುಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಪರಿಗ್ರಹ ತತ್ವ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ಯಕ್ಕ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಚನಕಾರ್ತಿಯೂ ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದುಡಿಮೆಯ ಆಚೆಗಿನ ಹಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಲಂಚವಂಚನಕ್ಕೆ ಕೈಯಾನದ ಭಾಷೆ!
ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ವಸ್ತ್ರ ಬಿದ್ದಿದ್ದಡೆ
ಕೈ ಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತಿದೆನಾದಡೆ, ಅಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮಾಣೆ!
ನೀವಿಕ್ಕಿದ ಭಿಕ್ಷೆಯೊಳಗಿಪ್ಪೆನಯ್ಯಾ
ಶಂಭುಜಕ್ಕೇಶ್ವರದೇವಯ್ಯಾ! ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಇನ್ನೊಂದು ವಚನ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ

ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮನೆಯೊಡೆಯನಿದ್ದಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ?
ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಹುಟ್ಟಿ, ಮನೆಯೊಳಗೆ ರಜ ತುಂಬಿ
ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮನೆಯೊಡೆಯನಿದ್ದಾನೊ ಇಲ್ಲವೊ?
ತನುವಿನೊಳಗೆ ಹುಸಿ ತುಂಬಿ, ಮನದೊಳಗೆ ವಿಷಯ ತುಂಬಿ
ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮನೆಯೊಡೆಯನಿಲ್ಲಾ, ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ!

ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಮನೆಯೊಡೆಯ, ಹೊಸ್ತಿಲು, ಹುಲ್ಲು, ರಜ ಇವೆಲ್ಲ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಇದರ ಒಳಾರ್ಥ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ದೇಹವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಲಿಸುವ ಬಸವಣ್ಣ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಕಸವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳು ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ

ಅಂತರಾತ್ಮದ ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇಹದೊಳಗೆ ವಿಷ ಕಂಡಿ. ಮನದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಲಾಲಸೆಗಳು ತುಂಬಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮನೆಯೊಡೆಯನಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋಚುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲಂಕಾರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

"ಉದಕದೊಳಗೆ ಬಯ್ಚಿಟ್ಟ ಬಯ್ಕೆಯ ಕಿಚ್ಚಿನಂದ್ದಿತ್ತು
ಸಸಿಯೊಳಗೆ ರಸದ ರುಚಿಯಂತಿದ್ದಿತ್ತು
ನನೆಯೊಳಗಣ ಪರಿಮಳದಂತಿದ್ದಿತ್ತು
ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮ ನಿಲವು ಕನ್ನೆಯ ಸ್ನೇಹದಂತಿದ್ದಿತ್ತು.

ನೀರೊಡಲ ಬೆಂಕಿ, ಚಂದ್ರನ ಬೆಳದಿಂಗಳಿನ ರುಚಿ, ಮೊಗ್ಗೆಯೊಳಗಿನ ಪರಿಮಳ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಮೂರು ಉಪಮೆಗಳು ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಯದು 'ಕನ್ನೆಯ ಸ್ನೇಹದಂತೆ'–ಮನವೀಯ ಭಾವನೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತಂತಿಯನ್ನು ಮಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ದೇವರ ನಿಲವನ್ನರಿಯೂವುದೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಭವೈಕವೇದ್ಯ ಅನಿರ್ವಾಚ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಉಪಮೆಗಳು ಪಡೆದಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉದಕ–ಕಿಚ್ಚು, ಸಸಿ–ರಸದ ರುಚಿ, ನನೆ–ಪರಿಮಳ ಈ ಗುಣಸೂಚನೆ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪೋಷಕವಾಗಿ ಅದರ ಅರ್ಥಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಈ ವಚನ ಕೂಡಿದೆ."[4]

ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಸೂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕೊಲುವೆನೆಂಬ ಭಾಷೆ ದೇವನದ
ಗೆಲುವೆನೆಂಬ ಭಾಷೆ ಭಕ್ತನದು ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಆದಿಪ್ರಾಸವನ್ನು ಕಂಡರೆ

ಹಾಗೆಯೇ

ಅರ್ಥರೇಖೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಫಲವೇನು ಆಯುಷ್ಯ ರೇಖೆಯಿಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕ?
ಹಂದೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾಯುಧವಿದ್ದು ಫಲವೇನು?
ಅಂಧಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದರ್ಪಣವಿದ್ದು ಫಲವೇನು?
ಮರ್ಕಟನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಣಿಕ್ಯವಿದ್ದು ಫಲವೇನು?"

ಎನ್ನುವ ವಚನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹ. ಹಾಗೆಯೇ ಶರಣಸತಿ, ಲಿಂಗಪತಿ ಭಾವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಶರಣರು ಲೌಕಿಕ ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನೆಂದೂ ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ

Scanned with CamScanner

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸತಿಪತಿಗಳೊಂದಾದ ಭಕ್ತಿ ಹಿತವಪ್ಪುದು ಶಿವಂಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"ಶರಣಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ತ್ಯಾಜ್ಯವಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸ ಶ್ರೇಷ್ಠವಲ್ಲ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಸುಖವನ್ನು ಸಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವುದೇ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬದುಕಿನ ಲಕ್ಷಣ. ಸಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಧನೆ–ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ಆತಂಕಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕ, ಪೂರಕ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ದಾಂಪತ್ಯ ಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಸಾರಿದ ಶರಣರು ತಾವು ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿ ಆದರ್ಶ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ಸತಿಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಸಿದ್ಧಿಯ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿ ನಿಂತರು.

"ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹವ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂದು ಕಾಡುವವು ದೋಷಂಗಳು,
ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕಾಡುವವು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು
ಸತಿಪತಿ–ರತಿಸುಖವ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಿರಿಯಾಳ ಚೆಂಗಳೆಯರು?
ಸತಿಪತಿ ರತಿಭೋಗೋಪಭೋಗ ವಿಳಾಸವ ಬಿಟ್ಟನೆ ಸಿಂಧುಬಲ್ಲಾಳ?"

ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ."[5] ಹಾಗೆಯೇ ಗಂಡ–ಹೆಂಡತಿಯರ ಮನಸ್ಸುಗಳು ವೈರುಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕಡಿದ್ದರೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅಪಸ್ವರ ಬಂದಂತೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ

"ಗಂಡ ಶಿವಲಿಂಗದೇವರ ಭಕ್ತ, ಹೆಂಡತಿ ಮಾರಿಮಸಣೆಯ ಭಕ್ತೆ,
ಗಂಡಕೊಂಬುದು ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದ
ಹೆಂಡತಿ ಕೊಂಬುದು ಸುರೆ ಮಾಂಸ
ಭಾಂಡ ಭಾಜನ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರ ಭಕ್ತಿ
ಹೆಂಡದ ಮಡಕೆಯ ಹೊರಗೆ ತೊಳೆದಂತೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ"

ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ "ದಂಪತಿ ಏಕಭಾವ ಮತ್ತು ಸತಿಪತಿ ಗಳೊಂದಾದ ಭಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಶಿವನಿಗೆ ಹಿತವೆನಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಶರಣರು ಸುಖೀ ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟರು."[6]

ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಾವು ಹತ್ತಿದ ಸಂಸಾರ ನೌಕೆ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಇಳಿದು ನಂಬಿದ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನಟ್ಟನಡುವೆ ಬಿಟ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಅಂತದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೇದಾರ ಗುರುವೆಂಬ ಶರಣ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

"ನಿಜವರಿತ ಬಳಿಕ ಸಂಸಾರ ಬಿಡಬೇಕೋ
ನಿಜವರಿತ ಬಳಿಕ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣಬಿಟ್ಟರೆ
ಅಘೋರ ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕುವ ಕೇದಾರ ಗುರುದೇವ"

ಎಂಬ ... ಮಾತುಗಳು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಬದ್ಧತೆ, ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ–ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀರಿಂಗೆ ನೈದಿಲೆಯೆ ಶೃಂಗಾರ
ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತೆರೆಯೆ ಶೃಂಗಾರ
ನಾರಿಗೆ ಗುಣವೆ ಶೃಂಗಾರ
ಗಗನಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಮನೆ ಶೃಂಗಾರ
ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಶರಣರಿಗೆ ನೊಸಲ ವಿಭೂತಿಯೆ ಶೃಂಗಾರ"

ಇಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಳಸುವ ಕಾವ್ಯಾಲಂಕಾರ ಅತೀ ಸುಂದರತೆಯಿಂದ ಮೂಡಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ "ವಿಭೂತಿಯ ಆಹ್ಲಾದಕರ ಗುಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ... ವಿಭೂತಿಯ ಶೃಂಗಾರ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಅಲಂಕಾರವಲ್ಲ. ಅದರ ಬಹಿರಂಗದ ಶೃಂಗಾರವೂ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿಜ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂತರಂಗ ದಲ್ಲಿಯೇ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸಿ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ವರಿಂದ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ."[7]

ಹೀಗೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದಿದ್ದರೂ ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ಮಾನವಕುಲಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವ ಮಾನವ್ಯ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. "ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂಟುನೂರು ವರ್ಷಗಳಾಚೆ ಬಸವೇಶ್ವರರು ಯಾವ ತತ್ವ ಆಚರಿಸಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರೋ ಅಷ್ಟೂ ತತ್ವ ನನಗೆ ಆಚರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಾನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ಸಿದ್ಧನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ತತ್ವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ, ಕಾಯಕ ತತ್ವ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರ ಜಾತಿಭೇದ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಪೂಜ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳಾದ ನೀವು ಅವರು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಭಾರತಭೂಮಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ" ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ."[8] ಹೀಗೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಲಂಕಾರ, ಛಂದಸ್ಸು, ಭಾಷೆ, ಜೀವನದ ಸಮಾಜದ ಅನೇಕ ಮಗ್ಗಲುಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಬಹುದು.

Scanned with CamScanner

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

1. ಪಿ.ಎಸ್.ವಿ. ರಾವ್ : ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು : ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನ ಸಂಪುಟ
2. ಡಾ. ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ : ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ: ಪುಟ:02
3. ಬಿ.ಸಿ. ಜವಳಿ: ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು : ಪುಟ:89
4. ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ: ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು: ಪುಟ:159
5. ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ : ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನ ಸಂಪುಟ: ಪುಟ:08
6. ಡಾ. ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ : ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನ ಸಂಪುಟ: ಪುಟ:09
7. ಡಾ. ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ : ಬಸವೇಶ್ವರ ವಚನ ದೀಪಿಕೆ: ಪುಟ:63
8. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಬಣಕಾರ: ಸರ್ವರ ಸುಖ ಶಾಂತಿಗೆ ಬಸವತತ್ವಾಚರಣೆ ಅಗತ್ಯ: ಬಸವಪಥ: ಸಂಚಿಕೆ 419 : 2015, ಜೂನ್: ಪುಟ: 36

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನ ಸಂಪುಟ : ಸಂ: ಡಾ.ವೀರಣ್ಣ ರಾಜೂರ : ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು : 1993
2. ಕರ್ಣಾಟಕ ಶರಣ ಕಥಾಮೃತ : ಡಾ. ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ : ಡಿ.ವಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ; ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಪುರಂ: ಮೈಸೂರು 4–2009
3. ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರು: ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ, ಶ್ರೀಬಸವೇಶ್ವರ 8ನೇ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು : 1967
4. ಬಸವೇಶ್ವರ ವಚನ ದೀಪಿಕೆ : ಲೇ: ಡಾ. ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ : ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶಿವರಾತ್ರಿಶ್ವರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಮೈಸೂರು,
5. ಬಸವಪಥ : ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಬಸವ ಭವನ, ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಸಂಚಿಕೆ 419, 2015, ಜೂನ್.

Scanned with CamScanner

ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಶರಣರ ಚಿಂತನೆಗಳು, ವಚನಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ಮೌಲಿಕವಾದದು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಪರ್ವವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥರಗಳಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಒಂದು ವಿನೂತನ ವಿಚಾರ ಧಾರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು ವಚನಕಾರರ ವಚನಸಿದ್ಧಾಂತ. 'ವೇದಾಂತವನ್ನು ಮಿರಿದದು ವಚನ ಸಿದ್ಧಾಂತ' ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಚನಕಾರರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬದುಕಿನ ವಿವೇಚನೆ ಎಂದರೆ ಸೂಕ್ತ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಮಷ್ಠಿ ಬದುಕಿನ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಚನಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಶರಣರು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಬೇಸಾಯಗಾರರು ನಡೆನುಡಿಗಳ ನಡುವೆ ಬಿರುಕಿಲ್ಲದಂತೆ ಬದುಕಿದವರು. ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಕ ಪರಂಪರೆಯ ತತ್ವಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಅಂತರಂಗದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಅದರ ನೆರಳಿನಿಂದ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ನಿಜದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಚನಗಳು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಂಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೇ ಜನತೆಯ ಜೀವನಾಡಿಯನ್ನು ಮಿಡಿದು ಅನುಭಾವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿತು. ಕಾಯಕ, ದಾಸೋಹ, ಅಸಂಗ್ರಹತತ್ವ, ಸಮಾನತೆ ಏಕೋದೇವೋಪಸನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಶರಣ ಸಂಕುಲ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮೂಕವಾಗಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣು ದನಿ ಎತ್ತರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಳು. ಮಾತಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮಾತಾದರು. ದನಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ದನಿಯಾದರು. ಸಮಾನತೆಯ ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ ವಚನಕಾರರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯರಾದ ಡಾ. ಹೊಂಬಯ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಕೆ. ಲೋಲಾಕ್ಷಿ ಅವರ ಸಂಪಾದಿತ 'ವಚನ–ವಿವೇಚನೆ' ಕೃತಿಯೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಓದುಗರ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂಗ್ರಹ ಯೋಗ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಚಿಂತಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸಂಪಾದಕರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಅಪರೂಪ ಸಹೃದಯಿ ಲೇಖಕರ ಚಿಂತನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳು ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪೂರಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಕವಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶಂಕರ ದೇವನೂರು
ಮೈಸೂರು

ISBN 978-93-92051-06-7

ಉಷಾ ಪ್ರಕಾಶನ
ಮೈಸೂರು

9 789392 051067

Scanned with CamScanner

K. L. E. Society's

Raja Lakhamagouda Science Institute

[Autonomous] Belagavi

(Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade)

PROCEEDINGS

NAAC Sponsored National Seminar

on

"NAAC Revised Accreditation Framework (RAF) & its Relevance to NEP-2020"

Date: 29th September 2022

Organized by

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

ISBN: 978-81-958846-0-5

Scanned with CamScanner

ISBN: 978-81-958846-0-5

INDEX

Sl.No.	Title & Author(s) Name	Page No.
1	**Role of NAAC on re-accreditation in quality expansion of higher education** - Seema S. Pattanshetti	13-18
2	**Impact of NAAC Accreditation on Quality Improvement in Higher Education** - Ravi Naik	19-21
3	**A Learner- centered Approach by NAAC for Teaching Learning & Evaluation(TLE) Appraisal in the Accreditation Framework** - Archana Pujar	22-26
4	**Challenges in Implementing New National Educational Policy 2020** - Dr. Laxmibai B. Jadhav	27-32
5	**Educational Communities Incorporating National Education Policy: A Study** - Dr. Shashikant Konnur	33-37
6	**A Comprehensive Study of Quality Enhancement of Higher Education in India** - SiddeshM.B.[a], S.N.Emmi[b]. Nagesh Y.N.[c],	38-41
7	**The Role and Impact of NEP-2020 on NAAC Re-Accreditation (With Reference to VII Criterion)** - Dr. Basavaraj M. Janagouda	42-47
8	**Institutional Preparedness for New Education Policy-2020** - Dr. Laxman B Kadam	48-52
9	**Impact of NAAC on Re-Accreditation in Quality Enhancement of Higher Education** - Dr. Neelakka C. Patil	53-56
10	**Institutional Preparedness for Implementing NEP-2020** - Dr. P. L. Harale	57-58
11	**The Major Benefits of NAAC Revised Accreditation Framework & its Correlation With NEP-2020 in Higher Education in India** - M. D. Selim	59-61
12	**A Chance to Improve Quality & Success in Higher Education by NAAC Revised Accreditation** - Vijaykumar S. Meeshi	62-63
13	**NAAC Assessment for Higher Education Institutions** - Smt. Vinuta J. B.	64-68

Scanned with CamScanner

ISBN: 978-81-958846-0-5

A Chance to Improve Quality & Success in Higher Education by NAAC Revised Accreditation

Vijaykumar S. Meeshi
Assistant Professor, Department of English, K.L.E.Society's SVS Bellubbi, Arts & Commerce College, Saundatti-591126, Belagavi

ABSTRACT:

The HEIs maintain the quality of higher education through their affiliated universities, colleges, and institutes. India's Central Government formed the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) granted such a body its independence in 1994, Must take the required actions to raise the level of higher education quality. The evaluation and NAAC accreditation is determined by seven standards. The NAAC's accreditation structure is built around five key values: promoting the use of technology, fostering global competencies among students, instilling a value system in students, and striving for excellence. The purpose of this study is to investigate how the NAAC can improve higher education quality and excellence, as well as how NAAC can raise college-level education quality.
Key words:Higher Education, NAAC, Accreditation

INTRODUCTION

Higher Education Institutes are accountable for providing higher education (HEIs). Upholding educational quality is a constant focus of national policy on education. In 1994, the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) was founded. The National Policy in Education of 1986's suggestions led to the creation of NAAC. It is an independent organisation created by India's University Grants Commission (UGC) to evaluate and accredit HEIs there. Learning the proper things and learning them well is what makes education quality. In the contemporary environment, the important factor that is given more weight is the quality of education. The largest difficulty facing the higher education system as the number of HEIs increases is improving quality. It is the duty of HEIs to offer high-quality education to develop the learner's knowledge and professional skills.

DISSCUSSION

Benefits to higher education:

Higher education ought to rely on values. Higher education should give pupils the opportunity for personal growth and the self-assurance to adapt to and alter surroundings. A nation's progress depends heavily on higher education. The NAAC's mission statement makes it clear what the organization's founding goals were. Through a combination of internal and external quality evaluation, promotion, and sustainability programmes, NAAC's mission is to make quality the defining aspect of higher education in India. The NAAC's mission statements seek to convert its vision into action plans.

The NAAC's goal and vision statements make it clear that the organization's primary focus is on rating the nation's higher education institutions for excellence. NAAC takes into account Liberalization, Privatization, and Globalization while evaluating and certifying HEIs (LPG). In the contemporary world, these LPG have affected the educational system and changed higher education in India. As a result, the QA process of NAAC is founded within a value framework that is adequate and suited to the National context in order to assure external and internal validity and credibility. In addition to the five fundamental values listed in the manual by NAAC, HEIs are permitted to add other core values of their choosing. The primary goal of NAAC is to improve the standard of higher education, and it is the duty of HEIs to heed this call. NAAC established seven standards for evaluating and accrediting HEIs. The core of the evaluation and accreditation process is the criteria-based assessment. The seven criteria stand in for the essential duties and pursuits of HEIs. The redesigned framework has been updated to cover

Scanned with CamScanner

ISBN: 978-81-958846-0-5

developing challenges in addition to the academic and administrative facets of institutional functioning. The development of curricula, teaching-learning and evaluation, research and innovation, providing suitable facilities, student assistance, governance, and value-based best practises helpful in nation building are all areas where HEIs can excel.

Benefits of Accreditation:

Only those HEIs are funded by government funding organisations like RUSA and UGC that have been evaluated and accredited by NAAC. The NAAC's evaluation of HEIs aids management in obtaining the HEIs' Autonomous Status. The management can develop new initiatives in response to regional demands and produce trained labour, which is one of the requirements for an independent India. Through the mobilisation of resources for research, management can encourage teaching faculty to engage in innovative research. In addition to helping students receive high grades, research and innovation can also assist students secure money from funding organisations. The management's attitude toward the NAAC is crucial for HEIs located in semi-urban and rural locations.

Benefits to the teachers:

The teaching staffs at rural and semi-urban HEIs typically view the evaluation and accreditation of institutions as a challenging responsibility. In actuality, though, the teaching staffs have a chance. The NAAC is responsible for bringing the teaching staff to the realisation that a teacher's responsibility extends beyond the confines of the classroom. The dedication of a teacher should include co-curricular, extracurricular, research, innovations, best practises, and value-based education. The NAAC encourages instructors to get involved directly or indirectly in creating a syllabus that meets local needs.

Benefits to the students

The heart of each educational institution is its students. The nation's future lies with the pupils. The primary responsibility of HEIs is to identify students' potential and motivate them to use their efforts to advance the country. NAAC takes into account amenities provided to students, including admissions reservations, while evaluating and accrediting higher education institutions, scholarships, representation of the student body, feedback, grievance resolution, infrastructure, teaching-learning materials, etc.

CONCLUSION

NAAC's primary goal is to maintain the nation's higher education system's high standards. The administration, the staff, and the students must all work honestly. The NAAC offers a chance to improve higher education's standard of excellence. It is a chance for rural and semi-urban colleges to showcase what makes them unique. Instead of viewing NAAC as a challenge, the college's administration and staff should view it as an opportunity to advance quality and excellence in higher education.

REFERENCES:

1. Institutional Accreditation-Revised Manual for Affiliated/Constituent Colleges, retrieved from http://www.naac.gov.in/apply-now/
2. Dr. S. N. Pathan: NAAC, A Success Story of Maharashtra, Intellectual Books Bureau, Bhopal, 2005 P.32
3. NAAC Official Website
4. Ibid

Scanned with CamScanner

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಜಯರಾಮಯ್ಯ ಎ.

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಶಾಂತರಾಜು ಹೆಚ್ ಪಿ.
ಡಾ. ಭೀಮಾಶಂಕರ ಜೋಶಿ
ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್ ಜಿ.
ಡಾ. ಮಹಾಂತೇಶ ಪಾಟೀಲ
ಶ್ರೀ ರೂಪೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್.
ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಹೆಚ್.
ಡಾ. ಜೋಗಿನಕಟ್ಟೆ ಮಂಜುನಾಥ
ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೆ.
ಡಾ. ಬಸವರಾಜ್ ಟಿ.

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು
ಸಂಪಾದಕರು: ಡಾ. ಜಯರಾಮಯ್ಯ ಎ.

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ಕವಿ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ, ವಿರಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ವಜ್ಞ ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನದ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾರ್ಶನಿಕ. ತನ್ನ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾದ ತ್ರಿಪದಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ, ವೈದಿಕೀಯ, ಜನಪದೀಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಸಮಾಜಮುಖಿ ಚಿಂತನೆ, ಸ್ತ್ರೀ, ಜೀವ ವಿರೋಧಿ ನೆಲೆಗಳು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು : ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಅಧ್ಯಯನ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಯಸುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

– ಪ್ರೊ. ಗಾಯತ್ರಿ ದೇವರಾಜ್

ಲಿಖಿತ್ ಪ್ರಕಾಶನ
ಮೈಸೂರು

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು

Scanned with CamScanner

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು :
ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು

ಸಂಪಾದಕರು :

ಡಾ. ಜಯರಾಮಯ್ಯ ವಿ.

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು :

ಡಾ. ಶಾಂತರಾಜು ಹೆಚ್ ವಿ., ಡಾ. ಭೀಮಾಶಂಕರ ಜೋಶಿ
ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್ ಜಿ., ಡಾ. ಮಹಾಂತೇಶ ಪಾಟೀಲ
ಶ್ರೀ ರೂಪೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್.
ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಹೆಚ್., ಡಾ. ಜೋಗಿನಕಟ್ಟೆ ಮಂಜುನಾಥ
ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೆ., ಡಾ. ಬಸವರಾಜ್ ಬಿ.

ಲಿಖಿತ್ ಪ್ರಕಾಶನ
1193, 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಲೋನಿ ರಸ್ತೆ
ಸಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿ ಶಾಲೆ ಹತ್ತಿರ, ಬೋಗಾದಿ ವಿಲೇಜ್
ಬೋಗಾದಿ, ಮೈಸೂರು - 570026

Sarvagnana Vachanagalu :
Bahushisthiya Aayaamagalu

Edited by :

Dr. Jayaramaiah V.
Assosiate Professor
Department of Kannada
Shivagangothri, Davanagere University, Davanagere.

Co-Edited by :

Dr. Shantharaju H.V., Dr. Bhimashankar Joshi
Dr. Vijayakumar H.G., Dr. Mahantesha Patila
Sri. Roopesh Kumar R.
Dr. Vishwanath H., Dr. Joginakatte Manjunatha,
Dr. Mallikarjuna K., Dr. Basavaraj B.

Published by :

Likhith Prakashana
1193, 1st Cross, Bank Colony Road
Sai Saraswathi School Near, Bogadi Village
Bogadi, Mysuru - 570026

ISBN : 978-81-956259-0-1

Pages : x + 450 + 4 = 464
First Impression : 2022
© : Author
Copies : 600
Price : Rs.580-00
Used Paper : Maplito

ಪುಟಗಳು : x + ೪೫೦ + ೪ = ೪೬೪
ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೨೨
ಪ್ರತಿಗಳು : ೬೦೦
© : ಲೇಖಕರು
ಬೆಲೆ : ರೂ.೫೮೦-೦೦
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ, ಮೈಸೂರು.
ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : ಶಾನ್ವಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.
ಮುದ್ರಣ : ಕಮಲ್ ಇಂಪ್ರೆಶನ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.

Scanned with CamScanner

ಪರಿವಿಡಿ

- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ದಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು– ಪ್ರೊ. ಪರಸಪ್ಪ ತಳವಾರ 1
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭಾವ ಸಾಹಿತ್ಯ – ಡಾ. ಶೀಲಾದೇವಿ ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ 8
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ – ಡಾ. ಪ್ರಭಾ ಬೆಳವಡಿ 15
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ – ಸಾವಿತ್ರಿ ಶಂಕರ್ 21
- ಮಾನವ ಕುಲ ಕೋಟಿಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸಂದೇಶ – ಪ್ರೊ. ಮಾಲಪ್ಪ ಹುಬ್ಬಪ್ಪ ಲಮಾಣಿ 25
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ – ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಎ. 34
- ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೈಸೂರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ: ಪ್ರಭುತ್ವದ ನೆಲೆಗಳು – ಧನಂಜಯಕುಮಾರ 43
- ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ ವಚನಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ – ಡಾ. ಪವಿತ್ರ ಸಿ.ಎಸ್. 58
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ಲೋಕನೀತಿ – ಡಾ. ಬಲಭೀಮ. 75
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ – ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ನಾಡಿಗ್ 80
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ನೆಲೆಗಳು – ವೆಂಕಟರಮಣಪ್ಪ ಸಿ.ಆರ್. 89
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕತೆ – ಕೇಶವ ಆರ್. 95
- ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕವಿ ಸರ್ವಜ್ಞ – ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ್ಎಂ.ಎಸ್. 99
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಪಾತ್ರ – ತಾತಪ್ಪ ಕೆ. 107
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ – ಡಾ. ವೀಣಾ ಕಲ್ಮಠ 115
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು – ಶ್ರೀಮತಿ ವೈಶಾಲಿ ಪಾಟೀಲ್ 121
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತ ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳು – ಮಂಜುನಾಥ 129
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು–ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ. – ಶ್ರೀಮತಿ ಅಲಕಾ ವಿಜಯಕುಮಾರ ಕುರಣೆ 139

- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳು – ಎಂ.ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ 143
- ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೇಮನನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ – ರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಕೆ. 154
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ–ಪುರುಷರ ಸಮಾಗಮದ ಲಕ್ಷಣಗಳು – ಹನುಮಂತ ಹೇರೂರು 162
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯತೀತತೆ – ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಹೆಚ್. 172
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಪಾರಮ್ಯ – ಡಾ. ಗೀತಾ ವಿ.ಪಿ. 179
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ನಿಲುವು – ಡಾ.ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ 185
- ಹದೀಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ದಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಡಾ. ಸೈಯದ್ ಮುಯಿನ್ 194
- 'ಸರ್ವಜ್ಞ' ಪದ ಚಿಂತನೆ – ಡಾ. ರವಿಶಂಕರ್ ಎ.ಕೆ. 202
- ಸರ್ವಜ್ಞ ಕಾಣಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣು – ಅನಿತ ಕೆ.ವಿ 209
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವ – ಡಾ. ಕೃಷ್ಣೋಜಿ ರಾವ್ ಜಿ. 217
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ – ಭಾಗ್ಯವತಿ ಬಿ. 226
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ – ಬಡಿಗೇರ ಮೌನೇಶ್ 230
- ವಚನಗಳು ಮತ್ತು ತ್ರಿಪದಿಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ – ಅಂಬರೀಶ್ ಎ. 238
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ವಿವೇಕ – ಡಾ. ಎಸ್. ಕರಿಬಸಪ್ಪ 246
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯದರ್ಶನ– ಕುಮಾರನಾಯ್ಕ ಎಸ್. 252
- 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿವು' – ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪೈ 256
- ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ – ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳು – ಶೈಲಜಾ ಕೆ. ಅರಗೋಡಿ 263
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಾನುಭವ – ಡಾ.ರಾಜಕುಮಾರ ಎಸ್. ಸಾವಳಗಿ 269
- ಸರ್ವಜ್ಞರ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ – ಶರಣಕುಮಾರ ಎಲ್.ಎಂ. 276
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಂಡಿರುವ ನೈತಿಕತೆ – ಡಾ. ರೂಪ ಎಂ.ಪಿ. 282
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವು – ಡಾ. ರೂಪ ಜಿ. 290
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ – ಡಾ. ಕೆ. ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಹಂದಿಹಾಳು 297
- ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ – ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಜಿ. 304
- ಸರ್ವಜ್ಞನನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು–ಜ್ಞಾನ – ವಿನಯ ಹೆಚ್.ಯು 310

Scanned with CamScanner

ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೇಮನನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ

– ರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಕೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ತುಂಬೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಜೀವ ಸಂಕುಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಮಾನವರಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ತರತಮ ಭಾವಗಳು ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡದ್ದು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹೊರತು ಸುಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರು ಶ್ರಮಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹವರುಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಇತರ ವಚನಕಾರರು, ಕನಕದಾಸ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ವೇಮನ, ತಿರುವಳ್ಳುವರ್, ಕಬೀರದಾಸ, ತುಳಸಿದಾಸ, ತತ್ವಪದಕಾರರು ಮುಂತಾದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾಜವೆಂದರೆ ಸಮಾನತೆಯ, ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ, ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ, ವೈಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟಬಯಸಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಂಡ ಅನೇಕ ಅಪಸವ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿ ನುಡಿಯುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಕೆಂಗಣ್ಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾದರು.

ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೇಮನರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿನ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಸರ್ವಜ್ಞ ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಈ ನೆಲದ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಬದುಕಿದವನು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ

Scanned with CamScanner

ಗುಣವಾಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಅಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸುವ ಬದಲು ಸಮತೂಕದಿಂದ ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರ ಊರು ತಿರುಗಿದವನೂ, ಸಾವಿರ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡವನೂ ಆದ ಅವನು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಕಲಿತದ್ದು ಅಪಾರವಾಗಿದೆ'.' (ಈ ಮಾತನ್ನು ವೇಮನನಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು) ಸರ್ವಜ್ಞನು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ

ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂಬುವನು ಗರುವದಿಂದಾದವನೆ
ಸರ್ವರಲಿ ಅರಿ ಕಲಿಕಲಿತು–ವಿದ್ಯದ
ಪರ್ವತವಾದ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಎಂದು ವಿನಯದ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ 'ಅದು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳದ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಅಗಾಧವಾದುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಮತ–ಪಂಥಗಳ, ಅನೇಕ ಭಾಷೆ, ಆಹಾರದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶ. ಇಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಬಹುತ್ವ ಭಾರತವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಡೆಯುವ ಹುನ್ನಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೇಮನರ ವಚನಗಳು ಸರಿಯಾದ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತವೆ.

ಜಾತಿಯನ್ನು ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆಡೆ ಜಾತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಜಾತಿಯ ವಿಷ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ವಜ್ಞ

ನಡೆವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ, ಕುಡಿವುದೊಂದೇ ನೀರು,
ಸುಡುವಗ್ನಿಯೊಂದೆ ಇರುತಿರಲು ಕುಲಗೋತ್ರ
ನಡುವೆ ಎತ್ತಣದು ಸರ್ವಜ್ಞ

ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೆಂಕಿ, ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಬೆಳಕು, ಭೂಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಮೇಲುಜಾತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಜಾತಿ ಎನ್ನುವ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತ, ಶಿವನನ್ನೊಲಿಸಿಕೊಂಡವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ವಚನಕಾರ ಬಸವಣ್ಣನು –

'ನೆಲನೊಂದೇ ಹೊಲಗೇರಿ ಶಿವಾಲಯಕ್ಕೆ,
ಜಲವೊಂದೇ ಶೌಚಾಚಮನಕ್ಕೆ,
ಕುಲವೊಂದೇ ತನ್ನ ತಾನರಿದಂಗೆ,
ಫಲವೊಂದೆ ಷಡುದರುಶನ ಮುಕ್ತಿಗೆ,
ನಿಲವೊಂದೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ನಿಮ್ಮನರಿದವಂಗೆ [3]

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಿಸರ್ಗವು ಮಾಡಲಾರದ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಮಾನವನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವೇ ಸರಿ. ವೇಮನನು ಕೂಡ –

'ಕುಲಮು ಹೆಚ್ಚು ತಗ್ಗು ಗೊಡವಲು ಪನಿಲೇದು
ಸಾನು ಜಾತಮಯ್ಯ ಸಕಲ ಕುಲಮು
ಹೆಚ್ಚು ತಗ್ಗು ಮಾಟ ಚೆಲ್ಲದಂಗಗವಚ್ಚು
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ವಿನುರವೇಮ![4]

ಅಂದರೆ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿ, ನಿನ್ನದು ಸಣ್ಣ ಜಾತಿ ಎಂಬ ಜಗಳಗಳಿಂದ ಫಲಿತವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳು ಒಂದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿವೆ. ಅದೇ ಮಾನವ ಕುಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯೆಂಬ ಮಾತು ಸತ್ತ ಮಾತು" ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಂಪನು 'ಮಾನವಕುಲಂ ತಾನೊಂದೇ ವಲಂ' ಎಂದೂ, ಕನಕದಾಸನು 'ಕುಲ ಕುಲವೆಂದು ಹೊಡೆದಾಡದಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಕುಲದ ನೆಲೆಯನೇನಾದರೂ ಬಲ್ಲಿರಾ?' ಎನ್ನುವಾಗಲೂ ಮಾನವ ಕುಲದ ಮೂಲವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಆಶಯದಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಧರ್ಮವೆಂದರೆ 'ಧಾರಯತಿ ಇತ್ಯೇತಿ ಧರ್ಮಃ' ಎನ್ನುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ. ಮಾನವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಹ ನಿಯಮಗಳು ಧರ್ಮವೆನಿಸಿವೆ'. ನಾವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವ ಹಿಂದೂ, ಇಸ್ಲಾಂ, ಸಿಖ್, ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ್, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಧರ್ಮವೇ ಕನಿಷ್ಠವೆಂಬ ವ್ಯಸನದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಹೀಗೆ ಇರಬಹುದೇ ಎಂದು ತರ್ಕಿಸಿದರೆ, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಇದಿರಲಾರದು. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಉಗಮಗಳು ಮಾನವ ಮತ್ತು ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೇ ಬಯಸಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಹವು. ಆದರೆ ಇದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಪ ಮಾನವರ ಅಲ್ಪ ವಿಚಾರಗಳು ಸೇರಿ ಧರ್ಮಗಳು ಕಲುಷಿತಗೊಂಡು ಅನೇಕ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ನಿಯಮ, ಪದ್ಧತಿ ಎಂಬ

Scanned with CamScanner

ವಿಭಾಗೀಕರಣದಿಂದ ಮಾನವನನ್ನು ಶೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಧರ್ಮದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರು, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಜನರ ನಡುವೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಭ್ರಮಾ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪೂಜೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಾಮ, ವಿಭೂತಿ ಧರಿಸುವವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

'ಹುಟ್ಟ ಬೂದಿಯ ತಂದು ಪಟ್ಟವಾಗಿಯೇ ಬಡಿದು
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆಗುವವದೆ ಕತ್ತೆ ತಾ
ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡೇನು ಸರ್ವಜ್ಞ[7]

ಇಂತಹ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಡಂಬನೆಗೆ ಈಡುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಮೈಮೇಲೆ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಂಕೇತಿಕತೆಯ ಸಂಕೇತಗಳು ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಎಂದೂ ಮೇಲೆತ್ತಲಾರವು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ವೇಮನನು ಇದೇ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

'ಏಷ್ಟು ಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಪೆರಿಬೂದಿ ಪಾಸ್ಪೈರಿ
ಪಾಪಮೇಲ ಮತ ವಿಶೇಷಮೇಲ
ತಲೆಯ ಲಿಂಗಧರಬ ಶಿವಮಂಚೆ ಪಾಸ್ಪೈರಿ
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ವಿನುರ ವೇಮ[8]

ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೂರ್ಖತನವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಶೈವರು ಸತ್ತರೆ ಹೂಳುತ್ತಾರೆ, ವೈಷ್ಣವರು ಸುಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಸ್ಪರ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ದ್ವೇಷಿಸುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾಲಾಗುವದನ್ನು ವೇಮನನು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಸರ್ವಜ್ಞ ಲೋಕಸಂಚಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನು ಸುತ್ತಾಡಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಪದ್ಧತಿ, ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕಠೋರವಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾನೆ.

'ನಿತ್ಯ ನೇಮಗಳೇಕೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪೂಜೆಗಳೇಕೆ
ನೆತ್ತಿ ಬೋಳೇಕೆ ಜಡೆಯೇಕೆ–ಅರಿದು ನಡೆ
ಸತ್ಯ ಉಳ್ಳವಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞ[9]

ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯನೇಮಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶೋಷಣೆಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕು. ಸತ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆಗ ಈ ನಿತ್ಯನೇಮಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾನವನನ್ನು ಅಧೀರಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಸ್ವರ್ಗ ಆಕಾಶದ ಕಡೆ, ನರಕ ಭೂಮಿಯ ಗರ್ಭದೊಳಗೆ ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ಮೂರು ಲೋಕಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಕೇತಗಳಾದ ಜನಿವಾರ, ಶಿವದಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ.

'ಮೂರೆಳೆಯನುಟ್ಟಾತ ಹಾರುವಡೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ
ನೂರೆಂಟು ಎಳೆಯ ಕವುದಿಯನು ಹೊದ್ದಾತ
ಹಾರನೇಕಯ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞ[10]'

ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಮೈಮೇಲೆ ಮೂರೆಳೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟವ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಅವನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನರಿತ ಸರ್ವಜ್ಞನು ನೂರೆಂಟು ಎಳೆಯ ಕವುದಿಯನ್ನು ಹೊದ್ದವ ಏಕೆ ಹಾರುವುದಿಲ್ಲ? ಎನ್ನುವ ಮೂಲಕ ಈ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಚಾಟಿಯನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಭ್ರಮಾತ್ಮಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಾ ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮ, ದೇವರು, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕ, ಪಾಪ–ಪುಣ್ಯವೆಂಬ ಭಯವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸವನ್ನೆಸಗಿದರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರಲು ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಲಾಗಿದೆಯೆಂದರೂ ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಶೋಷಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವುದಿಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದದರ ಮೂಲಕ ಶೋಷಿಸುವವರ ಬಂಡವಾಳ ಬಯಲು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ದೇವರ ಕುರಿತು ವೇಮನ 'ಕೊಂಡರಾಲ್ಲ ತೆಚ್ಚಿ ಕೋರಿಕ ಗಟ್ಟಿನ
ಗುಳ್ಳಲೋನ ಶಿರಿಗಿ ಕುಳ್ಳನೇಲ
ಪಾಯರಾನಿ ಶಿವುಡು ಪ್ರಾಣಿಯ್ಯೆ ಯುಂಡಗ
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ವಿನುರ ವೇಮ[11]

ಬೆಟ್ಟದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಂದು ದೇವರಿಗೆ ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಿ, ಆ ದೇವಾಲಯದ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವನಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೂರ್ಖತನವೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರ ಸರ್ವಜ್ಞನು

'ಮಲಯಜದ ಮರದೊಳಗೆ ಗಂಧವಿರ್ಪಂತೆ
ಸುಲಲಿತವಾದ ಶರಣನ–ಹೃದಯದಿ
ನೆಲೆಸಿಹನು ಶಿವನು ಸರ್ವಜ್ಞ[12]

Scanned with CamScanner

ಶಿವನ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನವು ನಿರ್ಮಲವಾದ ಹೃದಯವನ್ನು ಯಾರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಇದರರ್ಥ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಿವನು ಸತ್ಯವೂ, ಸುಂದರನೂ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಕರನೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಗುಣಗಳು ಯಾರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿವನ ಅವತಾರವೇ ಆಗಿದ್ದಂತೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ದೈವದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧ, ಅಲ್ಲಮ, ಬಸವ, ಶರಣರು, ಕನಕದಾಸ, ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ, ಗುರು ಗೋವಿಂದಭಟ್ಟ, ಸಿದ್ಧಾರೂಢರು ಮುಂತಾದವರು.

'ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ'ಯು ಇಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಆಡನ್ನು ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಒಪ್ಪಿತ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

> ಒಂದಾವ ತಿಂದಾತ ಸಂದನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ
> ಎಂದೆಂದು ಆಡನ ಕಡಿದು ತಿಂಬ ಕಟುಕ ತಾ
> ಇಂದ್ರನೇಕಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞ[13]

ನಿತ್ಯವೂ ಆಡು, ಕುರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಮಾಂಸವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದನ್ನೆ ತನ್ನ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕಟುಕನು ದೇವಲೋಕದ ಇಂದ್ರನಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಸಮುದಾಯವು ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಉನ್ನತವಾದ ಬದುಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬೀಗುತ್ತಾ, ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಶೂದ್ರರು ಇಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ, ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೇಮನರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ್ದ ವರ್ಣ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಕಂದಾಚಾರ, ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಮೂಲಕ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲಾಗುವ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಇವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವೈಚಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಸರಳ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿದ ಜನಪರ ಕವಿಗಳಿವರು. ಜನಸಮುದಾಯದ ಜೀವನಕ್ರಮವು ದಾಖಲಾಗದೆ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರು ಜನರ ನೋವು, ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು.

ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಡಿತ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೃದಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿರಂತನವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನೆಲೆಯೂರಿ ನಿತ್ಯವೂ ಜನರಾಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಇವರ ವಿಚಾರಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತೆ ಬಂದು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾತಿನೊಳಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೇಮನರ ವಿಚಾರಗಳು ಸೇರಿ ಆ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗಿ ಹೊಸದೊಂದು ಬೆಳಕು ಮೂಡಿಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಇವರೀರ್ವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದಾದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ವೇಮನರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ನಾವು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ್ದ ಅನೇಕ ಅಪಸವ್ಯಗಳು ದೂರವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

1. ಡಾ. ವೀರೇಶ ಬಡಿಗೇರ: ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕ.ವಿ.ವಿ.ಹಂಪಿ. 2014. ಪುಟ-241.
2. ಡಾ.ಎಲ್.ಬಸವರಾಜು: ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು, ಸಪ್ನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 2019. ವಚನ-271
3. ಡಾ.ಸಿ.ನಾಗಣ್ಣ: ಪರ್ಯಾಯ ವಚನ ಸಂಪುಟ, ಅ.ಭಾ.ಶ.ಸಾ., ಪರಿಷತ್ತು ಮೈಸೂರು. 2013. ಪುಟ-73
4. ಬಿ.ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ: ಉರಿಯ ನೆಳಲು, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ, 2018. ಪುಟ.97.
5. ಅದೇ- ಪುಟ.
6. ವಿಕಿಪಿಡಿಯ: ಧರ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾಹಿತಿ.
7. ಡಾ. ವೀರೇಶ ಬಡಿಗೇರ: ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕ.ವಿ.ವಿ.ಹಂಪಿ. 2014. ಪುಟ-242.
8. ಬಿ.ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ: ಉರಿಯ ನೆಳಲು, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ, 2018. ಪುಟ.79.
9. ಡಾ.ಎಲ್.ಬಸವರಾಜು: ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು, ಸಪ್ನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 2019. ವಚನ-205
10. ಅದೇ- ವಚನ-522
11. ಬಿ.ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ: ಉರಿಯ ನೆಳಲು, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ, 2018. ಪುಟ.83.
12. ಡಾ.ಎಲ್.ಬಸವರಾಜು: ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು, ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 2019. ವಚನ-126.
13. ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿ: ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು, ಕ.ಸಾ.ಪ., ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂ. ವಚನ:939

Scanned with CamScanner

ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿ:

1. ಡಾ. ವೀರೇಶ ಬಡಿಗೇರ: ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕ.ವಿ.ವಿ.ಹಂಪಿ. 2014.
2. ಡಾ.ಎಲ್.ಬಸವರಾಜು: ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು, ಸಪ್ನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 2019.
3. ಡಾ.ಸಿ.ನಾಗಣ್ಣ: ಪರ್ಯಾಯ ವಚನ ಸಂಪುಟ, ಅ.ಭಾ.ಶ.ಸಾ.ಪರಿಷತ್ತು ಮೈಸೂರು. 2013.
4. ಬಿ.ಸುಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ: ಉರಿಯ ನೆಳಲು, ಲಡಾಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ. 2018.
5. ವಿಕಿಪಿಡಿಯ: ಧರ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾಹಿತಿ.
6. ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿ: ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು, ಕ.ಸಾ.ಪ., ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಬೆಂ.

Scanned with CamScanner

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು:
ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಆಯಾಮಗಳು

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಜಯರಾಮಯ್ಯ ಎ.

ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಶಾಂತರಾಜು ಹೆಚ್.ವಿ.
ಡಾ. ಭೀಮಾಶಂಕರ ಜೋಷಿ
ಡಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್.ಜಿ.
ಡಾ. ಮಹಾಂತೇಶ ಪಾಟೀಲ
ಶ್ರೀ ರೂಪೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್.
ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಹೆಚ್.
ಡಾ. ಜೋಗಿನಕಟ್ಟೆ ಮಂಜುನಾಥ
ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೆ.
ಡಾ. ಬಸವರಾಜ್ ಬಿ.

Scanned with CamScanner

Sarvagnana Vachanagalu :
Bahushisthiya Aayaamagalu

Edited by :
Dr. Jayaramaiah V.
Assosiate Professor
Department of Kannada
Shivagangothri, Davanagere University, Davanagere.

Co-Edited by :
Dr. Shantharaju H.V., Dr. Bhimashankar Joshi
Dr. Vijayakumar H.G., Dr. Mahantesha Patila
Sri. Roopesh Kumar R.
Dr. Vishwanath H., Dr. Joginakatte Manjunatha,
Dr. Mallikarjuna K., Dr. Basavaraj B.

Published by :
Likhith Prakashana
1193, 1st Cross, Bank Colony Road
Sai Saraswathi School Near, Bogadi Village
Bogadi, Mysuru - 570026

ISBN : 978-81-956259-0-1
Pages : x + 458 + 4 = 472
First Impression : 2022
© : Author
Copies : 600
Price : Rs.590-00
Used Paper : Maplito

ಪುಟಗಳು : x+೪೫೮+೪=೪೭೨
ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೨೨
ಪ್ರತಿಗಳು : ೬೦೦
© : ಲೇಖಕರದು
ಬೆಲೆ : ರೂ.೫೯೦-೦೦
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ, ಮೈಸೂರು.
ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : ಉನ್ನತಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.
ಮುದ್ರಣ : ಕಮಲ್ ಇಂಪ್ರೇಶನ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.

Scanned with CamScanner

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ

– ಡಾ. ಅರುಂಧತಿ ಎಫ್. ಬದಾಮಿ

...ರ ಮಾಧ್ಯಂ ಖಲು ಧರ್ಮ ಸಾಧನಂ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಜೀವಿಯ ...ಟೂ ಶರೀರವೇ ಮೂಲ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ...ರುವುದೇ ಸಂತೋಷ, ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನ ನೆಮ್ಮದಿ. ಇದರ ...ಕಂತವೇ ಮೋಕ್ಷ ಸಂಪಾದನೆ. 84 ಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನು ... ಈ ಮಾನವ ಜನ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ...ಲೌಕಿಕದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಅಲೌಕಿಕದೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದವರು ಕೆಲವರಿದ್ದರೆ ...ಸಾಧನೆಗೆ, ಮುಕ್ತಿಯ ಪಥಕ್ಕಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸತ್ವವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡವರೂ ...ನಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದು ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಪುರುಷನನ್ನು ...ರು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ, ತ್ರಿಗುಣಾತೀತ, ಭಕ್ತ, ...ಗಿ – ಮುಂತಾಗಿ" (ಭಗವದ್ಗೀತೆ 2ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ,) ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನು ... ಅಸಂಗ ಸಮದೃಷ್ಟಿ; ಆತ ದೈವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವನು ಮತ್ತು ...ಶಾಂತಿಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ 'ಶಾಶ್ವತ ...ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಜೀವಾತ್ಮನ ಪರಮ ಪ್ರಯೋಜನ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸು. ...ದೆ ವಿವರಿಸಿದ ಮಾನವನ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ...ಕೊಳ್ಳುವುದರ ಫಲ. ಗೀತೆಯ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ...ಗಳು ಈ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ ಅಷ್ಟೇ".[1]

... ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಕರ್ಮಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ರಾಜಯೋಗ ...ಯೋಗವೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಹಾಗೂ ... ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕರ್ಮಯೋಗದ ಮೂಲಕ ದೈವೀ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ... ಭಾವುಕ ಜೀವಿಯು ಭಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನು ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ

Scanned with CamScanner

ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರಾ
ಅವಲಂಬಿಸುವನು. ಅಧಿಕ ಮನೋಬಲವುಳ್ಳ ವಿಚಾರಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯು
ಪ್ರವರ್ತಕನಾಗಬಲ್ಲನು. ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗ
ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಕರ್ಮಯೋಗವು ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಹಾದಿ
ಭಕ್ತಿಯೋಗವು ರಾಜಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುತ್ತದೆ; ರಾಜಯೋಗವು ಜ್ಞಾನ
ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.[3]

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯು ತನ್ನ ಅನ್ನ
ದುಡಿದು ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಕರ್ಮಯೋಗಿಗಳು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ.
ಜೀವಿಗಳು ಕರ್ಮಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ
ಜನಪದ ಗರತಿಯು "ಬೆಳಗಾರೆ ಎದ್ದು ನಾನ್ಯಾರ ನೆನೆಯಲಿ/ ಎಳ್ಳು ಜೀರಿಗೆ
ಭೂತಾಯ/ ಎದ್ದೊಂದು ಗಳಿಗೆ ನೆನೆದೇನ" ಎಂದು ಹಾಡುವಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ
ಬೇರು ನಮ್ಮ ದೇಸಿಯತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ
ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಎಳ್ಳು, ಜೀರಿಗೆಯನ್ನು
ಜನಪದಗರತಿ ಅವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿ
ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಯ ಮತ್ತು ಕಾಯಕದ
ಅರಿವು ಜ್ಞಾನಯೋಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ತನು ಮನವನ್ನು ತಾನು ನಿಷ್ಠೆ
ಕಾಯಕಕ್ಕಾಗಿ ದಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಪಡೆಯುವ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾ
ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಭರತಖಂಡದ ಎಲ್ಲ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಯೋ
ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿ ನೆಲೆಯ
ಯೋಗತ್ವವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಗದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ
ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ವಿಕಾಸ. ಯೋಗವು ಭಾರತೀಯರು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಹು
ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ತಪಸ್ವಿಗಳು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ನೆಲೆವೀಡಾದ ಭರತಭೂಮಿಯ
ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಯೋಗಿಗಳು ಇಂತಹ ಯೋಗದ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾ
ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಹೊರತಲ್ಲ. ಮಹಾನ್ ದಾರ್ಶನಿಕ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿ
ಆಹಾರತಜ್ಞ, ಪರಿಸರವಾದಿ, ಭೂಗೋಳತಜ್ಞ, ವೈದ್ಯನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ
'ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂಬುವನು ಗರ್ವದಿಂದಾದವನೇ/ಸರ್ವರೊಳಗೊಂದಂದು ನುಡಿ
ವಿದ್ಯೆಯ ಪರ್ವತವೇ ಆದ ಸರ್ವಜ್ಞ' ನೆಂಬಂತೆ ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ,
ಹೇಳದ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತೆರೆದ
ಗಮನಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞ ಅವೆಲ್ಲದರ ಕುರಿತಾದ ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ನಿರ್ಭೀ

ನೆ. ಲೌಕಿಕ, ಸಾಮಯಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಯೋಗ, ನೈತಿಕ,
ವೃತ್ತಿ, ಹೀಗೆ ಮಾನವ ಬದುಕಿನ ಚರಾಚರ ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತು
ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಖಂಡಿತವಾದಿಯಾಗಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ
ವಾದಿಯಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇವನು ಜೀವನದ
ಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಮಿತ್ರನಂತೆ, ದಾರಿ ಕಾಣದ ಅಸಹಾಯಕರಿಗೆ
ದರ್ಶಕನಂತೆ, ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ತಬ್ಬಲಿಗಳಿಗೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಈತನ ವಚನಗಳು
ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಗುರುವಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ
ಸುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೊಳಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗಜ್ಞಾನವು
ತಲ್ಲ. ಯೋಗಿಯಾಗಬೇಕಾದವನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ
ತ್ತಾನೆ.

"ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಲ್ಲ / ಮೇಲು ಕೀಳುಗಳಿಲ್ಲ / ಭೋಗಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಲ್ಲ/
ಗೆ ರಾಗವೇ ಇಲ್ಲ ಸರ್ವಜ್ಞ"[3] ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನಾದ ಯೋಗಿ ಕಾಲಾತೀತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.
ನಾಗಾದಿ ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿದ ಈತ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.
ಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ವಿರಾಗಿಯಾದ ಆತನಿಗೆ ಮೇಲು-ಕೀಳೆಂಬ ಭಾವನೆಯೇ
ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನುಭಾವದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ
ಯೋಗಿಯಾದವನು ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು
ಜ್ಞನ ಈ ವಚನ ನಿರ್ವಚಿಸುತ್ತದೆ. "ಓದಿಬೂದಿಯ ಪೂಸಿ/ತೇದುಕಾವಿಯ
ಮು/ಹೋದಾದ ಯೋಗಿಯನಬೇಡ,ಇಂದ್ರಿಯವ/ಕಾದಾತಯೋಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞ"[4]
ಗಿಯಾದವನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿ ಬಾಹ್ಯ ಆಚರಣೆಗೆ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು
ಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂಸುವವನು, ಕಾವಿಯನ್ನು ಹೊದ್ದು ಜಂಗಮ ರೂಪದಿ
ಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯೋಗಿಯಾಗಲಾರ. ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಡಿದು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದಾನೋ ಅವನು ಮಾತ್ರವೇ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ
ದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಗಿಯ ಗುಣ-ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ
ಜ್ಞನು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ
ಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

"ಆತುಮದ ಬಣ್ಣವನು / ಮಾತಿನೊಳಗರಿವನ್ನು / ಆತುಕೊಂಡರಿತು
ತಿಯೊಳು ನೆರೆಬೆರೆದ / ದಾತನೇಯೋಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞ"[5] ಆತ್ಮದ ಬಣ್ಣಗಳು
ಯೋಗ, ಜ್ಞಾನಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ರಾಜಯೋಗ ಹೀಗೆ ಮುಕ್ತಿಯ
ಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ

Scanned with CamScanner

ಸತ್‌ಚಿರಂತನವಾದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ.
ಗುರು ಎಂಬ ಶರಣ ಧರ್ಮದ ನಿಲುವಿನಂತೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರಿತು
ಜೊತೆಗೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅರಿವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಪಡೆದ ಆ ಜ್ಞಾನದ
ಪಸರಿಸುವವನೇ ಯೋಗಿಯೆಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲ ಚಿತ್ತದ ನೆಲೆಯನ್ನರಿಯುವುದು.
ನೆಲೆಯನ್ನರಿಯದಿದ್ದರೆ ಜೀವನವೆಲ್ಲವೂ ಖಾಲಿಖಾಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.
ಯೋಗ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಸರ್ವಜ್ಞ 'ಚಿತ್ತದ ನೆಲೆಯನರಿಯದೆ/
ರೆತ್ತಣಯೋಗ ಸರ್ವಜ್ಞ' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಯೋಗ
ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕರ್ಮಯೋಗದ ಕುರಿತು ಸರ್ವಜ್ಞ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ
ಶರಣ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಕೆಲಸವೆನ್ನುವ ಸೀಮಿತ
ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಕಾಯಕವೆಂಬ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. "
ನಿರತನಾದೊಡೆ ನಿರತನಾದೊಡೆ/ ಗುರುದರ್ಶನವಾದರೂ ಮರೆಯ
ಲಿಂಗಪೂಜೆಯಾವರೂ ಮರೆಯಬೇಕು / ಜಂಗಮ ಮುಂದೆ ನಿಂದಿದ್ದರೂ
ಹರಿಯಬೇಕು. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸವಾದ ಕಾರಣ/ ಅಮರೇಶ್ವರಲಿಂಗವಾದ
ಕಾಯಕದೊಳಗು" ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಾಡಬೇ
ಅನ್ನವನ್ನು ತಾನೇ ದುಡಿದು ತಿನ್ನುವುದು ಮನುಷ್ಯ ಧರ್ಮ. ಮತ್ತು ಶರಣ
ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. "ಕಾಯಕವು ಉಳ್ಳನಕ/ನಾಯಕನು ಎನಿಸಿಪ್ಪ/ ಕಾಯಕವು
ಮರುದಿನವೆ ಹುಡುಗಾಡ ನಾಯಕನು ಎನಿಪ ಸರ್ವಜ್ಞ" ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತ
ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ, ಗೌರವ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಸಿಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ
ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಣಾಮ ಮುಕ್ತಿಗೂ ದಾರಿಯ
"ಉದ್ಯೋಗವುಳ್ಳವನ / ಹೊದ್ದುವುದು ಸಿರಿಬಂದು / ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ
ಕರದೊಳಗೆ / ಇದ್ದುದೂ ಪೋಕು ಸರ್ವಜ್ಞ"[7] ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ
ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಹುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಮಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಆತ ಮುಕ್ತಿ
ಸಂಪಾದಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗವಾದ ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಕುರಿತು "ಭಕ್ತಿ
ಯುಕ್ತಿ / ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೆ ಶಕ್ತಿ / ಭಕ್ತಿ ವಿರಕ್ತಿಯಳಿವರೀ ಜಗದಲ್ಲಿ / ಮುಕ್ತಿ
ಸರ್ವಜ್ಞ" ನೆಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಾನೆ. "ಭಕ್ತಿಗ
ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಮುಕ್ತಿಪಡೆವರೆ / ಮುಂದೆಯಾ / ರಕ್ಷಕವು ಕಾಣಾ ಸರ್ವಜ್ಞ"
ಭಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಪದ ಎರಡೇ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡರೂ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಶಕ್ತಿ
ಕಾರಣ ಅದುವೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ರಕ್ಷಾಕವಚವು ಆಗಿದೆ
ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮುಕ್ತಿಸಾಧನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗ ಜ್ಞಾನಯೋಗ. ಸರ್ವಜ್ಞ ತನ್ನ
...ಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ, ಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.
...ದಿಂದಲಿ ಇಹವು / ಜ್ಞಾನದಿಂದಲಿ ಪರವು/ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿಲೆ ಸಕಲವೂ ತನಗಿದ್ದು
... ಕಾಣಯ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞ"[10] ಎಂದು ಜ್ಞಾನಿಯಾದವನು ಇಹಪರದಲ್ಲೂ ಸುಖವನ್ನು
...ತ್ತಾನೆ. ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದವನಿಗೆ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯವಿದ್ದಾಗಲೂ ಆತ ಹಾನಿಯನ್ನೇ
...ನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಜ್ಞಾನಿಯಾದವನು ಹೇಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು
...ಸುತ್ತಾನೆ. "ತನ್ನ ನೋಡಲಿಯೆಂದು / ಕನ್ನಡಿಕರೆವುದೇ / ತನ್ನಲ್ಲಿಜ್ಞಾನ
...–ಮಹತುಮನು / ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ||

"ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನೊಡಲು / ಭಾನುವಿನಂತಿಹುದು / ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದವನ
...ಡಲು–ಹಾಳೂರ ಶ್ವಾನನಂತಿಹುದು ಸರ್ವಜ್ಞ"[12] "ಎತ್ತ ಹೋದರು/ಮನವ
...ದೇ ಬಹುದು / ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸೆಳೆದುಕೊಳಲರಿಯದಾ ಜ್ಞಾನದಾ / ಬಿತ್ತು
... ಸರ್ವಜ್ಞ"[13] ಯಾರೂ ಅಪಹರಿಸಲಾರದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ
...ನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಮಾತು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಮುಕ್ತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗ ರಾಜಯೋಗ. ಯಮ, ನಿಯಮ, ಆಸನ,
...ಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧಾರಣ, ಧ್ಯಾನ, ಸಮಾಧಿ ಎಂಬ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳನ್ನು
... ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗವೆಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
...ಮಲದಲಿ/ ಕಟ್ಟಿರುಗುವ ಹಂಸ/ ಮೆಟ್ಟುವಾ ದಳದ ನಡುವಿನಲಿ ಇರುವದನು/
...ನೆ ಯೋಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞ. ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗದ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳೇ ಅಷ್ಟದಳ
...ಗಿದೆ. ಆ ಎಂಟು ಅಂಗಗಳೆಂಬ ಪದ್ಮದಳದಲ್ಲಿ ಹಂಸವು ಯಾವ ದಳದಲ್ಲಿ
...ವುದೋ ಆ ದಳದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವನು ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ
...ದೆನಿಸುವನು"[14] ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಮನಿಯಮಾದಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು
... ರಾಜಯೋಗಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ವಜ್ಞ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಯೋಗಿ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನರನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.
...ನೂ ದೇವನನ್ನೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಯನ್ನು ಸರಳ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.
... ಕೊಂದಾತಂಗೆ/ಪಶುವಧೆಯ ಮಾಡದಗೆ/ಹುಸಿ, ಕರ್ಮ, ಕಾಮವಳಿದಂಗೆ
...ವು/ ಶಶಿಧರನೊಲಿವ ಸರ್ವಜ್ಞ"[15] ಇಲ್ಲಿಯ ಹಸಿವು ಕೇವಲ ಉದರದ
... ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ನಾಲಗೆಯ, ಮನಸ್ಸಿನ ಹಸಿವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ
...ನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡವನೂ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡದವನು, ಸುಳ್ಳನ್ನಾಡದವನು,
...ದ ಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದವನು, ಆಸೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದವನು ಇಹಪರದಿ ಈಶ್ವರನ

ಒಲುಮೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ಯೋಗಿಯಾಗಿ [illegible] ಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜ ಸರಳ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಕರ್ಮ[illegible] ಫಲವಾಗಿ ಯೋಗಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನಾದ್ದರಿಂದ [illegible] ಸಲ್ಲುತ್ತಾನೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವನೂ ಈಶ್ವರನೊಲುಮೆ[illegible] ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮಾನವನನ್ನು ದೇವ ಮಾನವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋ[illegible] ಅಂಗಗಳ ಕುರಿತು ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗ[illegible] ಅಂಗವಾದ 'ಯಮ'ದಲ್ಲಿ ಐದು ಅಂಗಗಳಿದ್ದು ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಆಸ್ತೇಯ, [illegible] ಮತ್ತು ಅಪರಿಗ್ರಹ ತತ್ವಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ [illegible] ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ದಿಗ್ಬಂಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನು ಇದನ್ನು ತನ್ನ ವಚನ[illegible] ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಯಮದ ಮೊದಲ ಅಂಶವಾದ ಅಹಿಂಸೆಯ ಕುರಿತು "ಜಪವ [illegible] ಜಪಿಪ/ ಉಪವಿಷ್ಟೆಯಾವಂತೆ / ಜಪ ಬೇರೆ ಹಿಂಸೆಯದು ಬೇರೆ–ಅಂತ್ಯದ[illegible] ಹೋಯ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞ"[16]ನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಾಲಗೆ ಸದಾ ದೇವ[illegible] ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನು ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯವನಾಗಿದ್ದರೆ ಜಪಕ್ಕೆ ಯಾವ [illegible] ಇಲ್ಲ. ಜಪವೇ ಬೇರೆ, ಹಿಂಸೆಯೇ ಬೇರೆ ಎಂದೆಣಿಸಿ ಅವೆರಡನ್ನು [illegible] ನೋಡಿದ್ದಾದರೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಪವೆತ್ತ ಹೋಯ್ತು ಎಂದು [illegible] ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯಾಚರಣೆಗಳು ಅಂತರಂಗದ ಕ್ರಿಯಾಚರಣೆಗಳು ಒಂದೇ [illegible] ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ದಯವೇ ಬೇಕು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿ[illegible] ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ" ವೆಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರೆಂದರೆ, ಈತನು ದಯೆ[illegible] ದೇವನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಭುವನದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾದವನೆ ದೇವನೆಂದ[illegible] ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ದೇವ ಪೂಜೆಗೆ ಬಳಸುವ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳಿಂದ ದೇವನೊ[illegible] ನೆಂಬುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನು ಬಹಳ [illegible] ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ."[17]

ಯಮದ ಎರಡನೆಯ ಅಂಶ ಸತ್ಯ. ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ[illegible] ಶಿವನು ಹೇಗೆ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಂದರನಾಗಿರುವನೋ ಸತ್ಯವೂ ಕೂಡಾ [illegible] ಮತ್ತು ಶಿವನ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿದೆ. ಸುಳ್ಳಿಗೆ ನಾನಾ ಮುಖಗಳಿದ್ದರೆ [illegible] ಮುಖವಿರುತ್ತದೆ. "ಸತ್ಯನಿಗೆಧರೆಯೆಲ್ಲ/ ಮಸ್ತಕವನೆರಗುವುದು/ಹೆತ್ತತಾಯ[illegible] ಕರೆವಂತೆ ಸ್ವರ್ಗದವ/ರಿತ್ತ ಬಾರೆಂಬರು ಸರ್ವಜ್ಞ"[18]. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗನು[illegible]

[illegible]ಯೇ ಸತ್ಯ. ಸತ್ಯವಂತನಿಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು [illegible]ದವನೇ ಯೋಗಿ. ಸತ್ಯವಂತನನ್ನು ಮೂಲೋಕವು ಆರಾಧಿಸುತ್ತದೆ. [illegible] ಆತ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು [illegible] ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible]ಮದ ಮೂರನೆಯ ಅಂಶ ಆಸ್ತೇಯ. ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದೇ [illegible] ಅಂತಹ ಆಸ್ತೇಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ವಜ್ಞ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. [illegible]ದ ಬಂದ ಆದಾಯ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮದು. ಉಳಿದಿದೆಲ್ಲವೂ ಕಳ್ಳತನವೇ. [illegible] ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ತ್ರಿವಿಧವಾಗಿ ಬಯಸುವುದೂ ಕಳ್ಳತನವೇ. [illegible] ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳ ಇವರು ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳಂತಿರುವವರು. [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದು ಇಂತವರ ಕುರಿತು ಸರ್ವಜ್ಞ "ಒಳ್ಳೆನಿಲ್ಲದ [illegible] ಸಂಗವು/ ಸುಳ್ಳನ ಮಾತು ಇವು ಮೂರು/ಕೆಸರೊಳಗೆ/ಮುಳ್ಳು ತುಳಿದಂತೆ [illegible]" ಮತ್ತು "ಕಳ್ಳತನ ಮೋಸಗಳು/ಸುಳ್ಳಿನ ಮೂಲವವು/ ಕಳ್ಳ, ಕೈಗಳ್ಳ, [illegible] ತಾ/ ಕೊಳ್ಳಗಾಣುವನು/ಸರ್ವಜ್ಞ".[20]

[illegible]ಯೋಗದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಂಶ ಅಪರಿಗ್ರಹ. ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ [illegible] ಪರಿಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಗಿ ಅಪರಿಗ್ರಹನಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಯಕ, [illegible]ದಾಸೋಹವೆಂಬ ಶರಣಧರ್ಮದ ಚಿಂತನೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಯಕದಿಂದ [illegible]ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ದಾಸೋಹಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಳಸುವ ಪ್ರತಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇವನ ಪ್ರಸಾದದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯವಾಗಿ [illegible] ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಡುವ ಛಾಳಿ ಸಲ್ಲದು. ಮಾಡಿದ ದಾನದ ಸತ್ಫಲ [illegible]ಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸರ್ವಜ್ಞ "ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತನಗೆ/ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟದ್ದು [illegible] ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಕೆಟ್ಟಿತೆನಬೇಡ–ಪದುಮುಂದೆ/ ಕಟ್ಟದ ಬುತ್ತಿ ಸರ್ವಜ್ಞ".[21]ನೆಂದು [illegible] ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗದ ಎರಡನೆಯ ಅಂಗವಾದ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬರುವ [illegible]ತೋಷ, ತಪಸ್ಸು, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಈಶ್ವರ ಪ್ರಣಿಧಾನ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು [illegible] ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. "ಯೋನಿಜರು ಯೋಗಿಯನು/ [illegible]ವುದೇನು? /ಆನಂದ ತಾಣದೊಳಗಿರಲು ಯೋಗಿಯ/ಮಾನ ಘನವಹುದು! [illegible] ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಹುಟ್ಟು–ಸಾವುಗಳ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಮುಳಗೇಳುವ [illegible] ಯೋಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲ. ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳನ್ನು [illegible]ಸ್ವಾಸ್ಥವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡ ಯೋಗಿ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸದಾ [illegible]ದುಲಿತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಯೋಗಿಯ ಮಾನ, ಗೌರವ ಘನತೆಯಿಂದ [illegible]ತ್ತವೆ ಎಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

Scanned with CamScanner

"ಆಸನವು ದೃಢವಾಗಿ / ನಾಸಿಕಾಗ್ರದಿ ದಿಟ್ಟ/ ನಾಸಿಕಾಗ್ರ [illegible] ಮನವ ಘನದಲಿರಿಸಿದನು ಜಗ-/ ದೀಶ ತಾನಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ" ಅಂತರಂಗ [illegible] ಶುಚಿರ್ಭೂತನಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ [illegible] ನಾಸಿಕಾಗ್ರದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು [illegible] ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟವನು ತಾನೇ ದೇವರಾಗುವನು"[23] ಹೀಗೆ [illegible] ಮೂಲಕ ಈಶ್ವರನೊಲಮೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವವನು ದೇವಮಾನ[illegible] ಉನ್ನತವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಆ ಮೂಲಕ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು [illegible] ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ "ತನ್ನ ತಾನರಿತಂಗೆ, ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆ[illegible] ಇಲ್ಲ, ಪರರಿಲ್ಲ, ತ್ರೈಭುವನ / ತನ್ನೊಳಗೆ ಇಹುದು ಸರ್ವಜ್ಞ ನೆಂದು [illegible] ಮೂರನೇಯ ಅಂಗ ಆಸನ. ಪತಂಜಲಿ ಮುನಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಿರ[illegible] ಸುಖವಾದ ಭಂಗಿಯೇ ಆಸನ. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಸಬಲ. ಸ್ವ[illegible] ಶರೀರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು"[24] ಮಾತ್ರ[illegible] ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಆಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ[illegible] ವಾಸನೆಯ ತಾ ಕಳೆದು / ಸೂಸುವ ಮನವ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಶಿವಯೋ[illegible] ಸರ್ವಜ್ಞ"ನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

"ಎತ್ತಿ ತಾ ಪ್ರಾಣವನು/ನೆತ್ತಿಯ ಕೊನೆವರೆಗೆ / ಚಿತ್ತದ [illegible] ಶಿವಯೋಗಿ / ಗೆತ್ತಣದು ಕೇಡು ಸರ್ವಜ್ಞ"[25] ನೆಂದು ಪ್ರಾಣಾಯ[illegible] ಪ್ರಾಣವಾಯುವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, [illegible] ಅರಿತ ಅಂತಹ ಶಿವಯೋಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಚಿತ್ತದ ಮರ್ಮವನ್ನರಿತಿದ್ದು[illegible] ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ವಜ್ಞ [illegible] "ಹೊಂದಿದಂದಿಗೆ ಕೋಟಿ/ ಸಂದಿತೆಂದೆನಬೇಕು/ ಕೊಂದು ಷಡ್ರಿಪುವ [illegible] ನೆರೆ ನಿಜದಿ ನಿಂದವನೆ ಯೋಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞ"[26] ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರದ [illegible] ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. "ಮಾನವದು ಮನುಜಂಗೆ/ ಮೌನ ಶಿವಯೋ[illegible] ದೇಹ ಹಿರಿಯರಿಗೆ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ/ ಧ್ಯಾನವೇ ಬೇಕು ಸರ್ವಜ್ಞ"[27] ಮೋಕ್ಷ ಸ[illegible] ಧ್ಯಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು "ಧ್ಯಾನದಾ ಹೊಸಬತ್ತಿ ಮೌನದಾ ತಿಳಿದುಪ್ಪ/ ಸ[illegible] ಬೆಳಗಿನಾ ಜ್ಯೋತಿಯ/ಜ್ಞಾನವಂ ಸುಡುಗು ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂದು ಹೇ[illegible] ಸೂರ್ಯನು ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ಕಮಲವನ್ನು ಅರಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಧ್ಯಾ[illegible] ಅನುಭಾವಗಳು ಪರಾಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಧಕ. ಪರಾಜ್ಞಾನವೇ ಜ್ಯೋತಿ: ಅ[illegible] ಆಈ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೆಳಗಲು ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ತತ್ಪರವಾದುದು [illegible] [illegible]ಧನಗಳಾದ ಬತ್ತಿ, ತುಪ್ಪಗಳು ಧ್ಯಾನ ಮೌನಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ."[27] [illegible]ದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗಿಯು "ನವದ್ವಾರಗಳ ಮುಚ್ಚಿ/ ಶಿವ ಧ್ಯಾನದೊಳಗಿರಲು/ [illegible] ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗಣ ಮಾತೆಲ್ಲ/ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ಇಹುದು ಸರ್ವಜ್ಞ"[28] ನೆಂದು [illegible] ಆರೂಢರ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವ ಸರ್ವಜ್ಞ "ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ/ [illegible]ನ್ನಿಲ್ಲ/ಹಾರಯಿಸಿ ಬಯಸಿ ಬಂದುದಕೆ ತಾನಳುಕ/ನಾ ರೂಢಯೋಗಿ [illegible]ನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕುಂಡಲಿನಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ [illegible] ಸರ್ಪವನು/ ಅಂಡಲೆಯ ಬಲ್ಲವಗೆ/ ಮಂಡಲವು ಮೂರು ವಶವಕ್ಕು, [illegible]ಡನಾಗಿಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ"[30] ನೆಂದೂ ಕುಂಡಲಿನಿಸಿದ್ಧಿ ಯಾದವನು ಮೂರು [illegible] ಮಜಮಾನನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಕಾಲಾತೀತನಾದ ಅವನು ಅಮರತ್ವವನ್ನು [illegible]ಂದು, ಸಾವನ್ನು ಮೀರಿ ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬುವುದನ್ನ [illegible]ಳುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರು ನೀಡಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೊಡುಗೆಯಾದ [illegible] ಕುರಿತು ಸರ್ವಜ್ಞ ತನ್ನ ಅನೇಕ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. [illegible]ಯೋಗ, ಹಠಯೋಗ, ಮುದ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಆತನ ವಚನಗಳು [illegible]ಂತಿವೆ. ಯೋಗಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ, ಸಂಶೋಧನೆಗೆ [illegible]ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶವಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

[illegible]ನಗಳು:

[illegible]ದಾತ್ರೀ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ: ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಧರ್ಮ: ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು: [illegible]ಪುಟ್ಟಪ್ಪ: ಪುಟ: 138

[illegible] ನಿವಾರಕ ಯೋಗ; ಪಂಡಿತ ವಾಚಸ್ಪತಿ ಶರ್ಮ. ಪುಟ: 14

[illegible] ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು; ಪುಟ; 64, [illegible] ಸಂಖ್ಯೆ: 488

[illegible] ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ: 64, [illegible] ಸಂಖ್ಯೆ: 494

[illegible] ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ: 66, [illegible] ಸಂಖ್ಯೆ: 503

[illegible] ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ:197 [illegible] ಸಂಖ್ಯೆ:1529

[illegible]ಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ; ಪುಟ:55, ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:215

[illegible]ಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಸಂ: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು: ಪುಟ181, ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:1389

Scanned with CamScanner

10. ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ ಪುಟ:70 ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
11. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಸಂ: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು: ಪುಟ:36 ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
12. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಸಂ: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು: ಪುಟ:37 ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
13. ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ; ಪುಟ:70 ವಚನ
14. ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ; ಪುಟ: 111
15. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ
ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:491
16. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಸಂ: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು: ಪುಟ:79, ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
17. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯ : ಎಲ್.ಆರ್ ಹೆಗಡೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನ
ವಿಮರ್ಶೆ: ಪುಟ:54.
18. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಸಂ: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು: ಪುಟ:60, ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
19. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಸಂ: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು: ಪುಟ:151 ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
20. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ
ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:1187
21. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಸಂ: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು: ಪುಟ:57, ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
22. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ
ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:466
23. ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ; ಪುಟ;69 ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
24. ಬೃಹದ್ಯೋಗ ದರ್ಶನ; ಲೇ;ಅಜಿತಕುಮಾರ; ಪುಟ;31
25. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ
ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:550
26. ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ; ಪುಟ;119. ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ
27. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ
ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:462
27. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯ :ಲೇ:ಪಿ.ಕೆ.ಬಾಗೋಜಿ; ಸರ್ವಜ್ಞನ
ಹಾಗೂ ಶೈಲಿ: ಪುಟ:103
28 ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ
ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:548

ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಪುಟ:73
ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ: 559

ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ; ಪುಟ;130 ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ:481

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು: ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು

ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ವಚನಗಳು: ಶ್ರೀ ಭೀ.ಶಂ. ಪೂಜಾರ

ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯ ಆರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ: ಧರವಾಡ

ಬೃಹದ್ಯೋಗ ದರ್ಶನ: ಸಂ:ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು

ವಾಚಸ್ಪತಿ ಶರ್ಮ: ರೋಗ ನಿವಾರಕ ಯೋಗ.

Scanned with CamScanner

ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ಕವಿ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ, ವಿರಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ವಜ್ಞ ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನದ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾರ್ಶನಿಕ. ತನ್ನ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾದ ತ್ರಿಪದಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಮಾನವಿಯ ಸಂಬಂಧ, ವೈದಕೀಯ, ಜನಪದೀಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಸಮಾಜಮುಖಿ ಚಿಂತನೆ, ಸ್ತ್ರೀ, ಜೀವ ವಿರೋಧಿ ನೆಲೆಗಳು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು : ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಅಧ್ಯಯನ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಯಸುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

– ಪ್ರೊ. ಗಾಯತ್ರಿ ದೇವರಾಜ್

ISBN 978-81-956259-0-1

9 788195 625901

ಲಿಖಿತ್ ಪ್ರಕಾಶನ
ಮೈಸೂರು

Scanned with CamScanner